CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

E > / • Z < E d K E > E / , ^ < h W a d / E h / ,

U PRVOM KVARTALU 2016. GODINE

UVOD

Pred vama je analiza podataka, dobijenih monitoringom U D G D N D Q W R Q D U Q L K Y N X S ã W L Q D u Bih, koja daje pregled uporednih podataka o radu ovih institucija u periodu 01.01-31.03.2016. godine.

Cilj ove analize je da se sumiraju, uporede L Q D M H G Q R V W D Y D Q Q D þ L Q S U H G V W D Y H S R G D F L G R N R M L K M H & &, G Q D] Q D þ H Q R J S H U L R G D

Analiza je zasnovana na informacijama prikupljanim L]] Y D Q L þ Q L K G R N X P H Q D W D L neposrednim prisustvom V M H G Q L F D P D V N X S ã W L Q D

Ova analiza M H M H G D Q X Q L] X S R N X ã D M D & H Q W D U D F L Y L O Q L K L Q L F L M D W L Y D G D N R Q W L Q X L G D Q L P u rad institucija vlasti, Q D V W R M H ü L G D L V W H X þ L Q L R G J R Y R U Q L M L P L H I L N D V Q L M L P X R E D Y O M D Q M X V Y

SA • d <

INTENZITET RADA KANT K E > E / , ^ < h W a d / E U PRVA TRI MJESECA 2016. GODINE, BIO JE PRI > / E K E / • < X Samo je jedna skupšina – BPK – održala više od 1 sjednice mjesečno u prosjeku. Ispod prosjeka od 1 sjednice mjesečno su skupštine Zeničko-dobojskog i Srednjobosanskog kanton, sa po dvije održane sjednice, u posmatranom periodu, te skupštine Posavskog i Kantona 10, koje su, u prva tri mjeseca 2016. godine, održale svega po 1 sjednicu.
Efektivni rad na sjednicama, za prva 3 mjeseca 2016, ne prelazi ni 20 sati, koliko su, približno, na sjednicama proveli poslanici skupština Unsko-sanskog i Kantona Sarajevo. Poslanici SBK, HNK, ZDK, BPK i TK, u radu na sjednicama proveli su između 8 i 14 sati. Najmanje vremena u radu na sjednicama u prva tri mjeseca 2016. proveli su poslanici Posavskog i Kantona 10, koji su na po jednoj održanoj sjednici proveli po 4 sata i 15 minuta, te poslanici Zapadno-hercegovačkog kantona, koji su u prvom kvartalu (na tri održane sjednice) radili ukupno svega 2 sata.

OSTVARENI REZULTATI SU, UGLAVNOM, U SKLADU SA INTENZITETOM RADA, MADA JE I EFIKASNOST U RADU POJEDINIH INSTITUCIJA, ILI NJEN IZOSTANAK, / D K • E : E h d / : Rezultati rada ukazuju na slabu efikasnost i skromne efekte tromjesečnog rada. Izuzetak je Skupština kantona Sarajevo, koja je sa 72 razmotrene mjere na svoje tri sjednice, uradila trećinu sveg posla urađenog od strane kantonalnih skupština u prva tri mjeseca 2016. godine. Prosječna mjesečna produktivnost skupština PK, ZHK i K10 bila je svega 2-3 razmotrene mjere, skupština SBK, ZDK, BPK, HNK, USK i TK 5-8 mjera, a Skupštine KS – 24.

REALIZACIJA ZAKONA BILA JE VRLO NERAVNOM : Z E U / U h NEDOVOLJNA. Najviše usvojenih zakona (dakle, zakona na kojima je u potpunosti okončana procedura i koji su stupili na snagu), u prvom kvartalu 2016. godine, imala je Skupština Tuzlanskog kantona – 6, uz još jedan zakon prihvaćen u nacrtu i poslat u daljnu proceduru. Skupštine Zapadnohercegovačkog i Kantona Sarajevo usvojile su, u posmatranom periodu, po 5 zakona, pri čemu je Skupština KS dodatno prihvatila 2 zakona u nacrtu, a 1 je, nakon rasprave, odbila. Skupština Kantona 10 usvojila je 3 zakona i 1 prihvatila u nacrtu. Skupštine USK, ZDK, SBK i HNK usvojile su po 2 zakona (pri čemu je Skupština HNK prihvatila i 3 nacrta zakona, Skupština ZDK 2, a Skupština USK 1 nacrt). Skupština BPK usvojila je samo 1 zakon, u prvom kvartalu 2016. A Skupština Posavskog kantona – nijedan. Ona je tek prihvatila 1 zakon u nacrtu.
Skromnost broja zakona usvojenih, od strane kantonalnih skupština, u prvom kvartalu, vidljiva je i iz njihove usporedbe sa brojem zakona planiranih programima rada za realizaciju u 2016. godini. S druge strane, treba imati u vidu da je usvajanje zakona proces koji, na kantonalnom nivou, zavisi uglavnom od vlada i od njihove sposobnosti da kreiraju zakone predviđenom dinamikom.

PROCEDURA USVAJANJA • < K E ^ d K d / : U PRIJEDUGOM POSTOJI POTREBA DA SE ONA OGRAN / / U X Zeničko-dobojskom i Kantonu Sarajevo, procedura je trajala oko mjesec i po dana, po zakonu, u prosjeku. U USK, BPK, ZHK i Kantonu 10, procedura usvajanja trajala je oko 100 dana. U TK 269, HNK 370, a u SBK čak 501 dan. Najduže je trajala procedura usvajanja Zakona o zaštiti od buke, u Tuzlanskom kantonu – čak 774 dana. Slijedi HNK sa Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o socijalnoj zaštiti HNK, čija je procedura usvajanja trajala 701 dan. A preko godinu dana trajale su procedure usvajanja Zakona o označavanju i evidenciji naseljenih mjesta, ulica i trgova i kućnih brojeva, u SBK (543 dana) i Zakona o trgovini, u ZHK (470 dana). U nekim zakonodavnim institucijama u BiH (NS RS) već postoji dobra praksa ograničavanja ovog procesa na 6 mjeseci, nakon čega se zakon automatski povlači iz procedure i vraća predlagaču.

OD 10 KANTONALNIH SK h W a d / E U W Z K G Z RADA ZA 2016. GODINU, NA VRIJEME, U SKLADU SA POSLOVNIKOM, USVOJIL : ^ D K ^ < h W a d / E TK. Šest kantonalnih skupština – skupštine USK, ZDK, BPK, SBK, HNK i KS – program za 2016. donijele su u prvom kvartalu ove godine (USK, SBK, KS – na prvoj sjednici održanoj u 2016. a ZDK, HNK na zadnjoj). Tri skupštine – Posavskog, Zapadnohercegovačkog i Kantona 10 – nisu svoje programa rada za 2016. donijele ni do isteka prvog kvartala 2016. godine.

PRISTUP PLANIRANJU, ^ Z • : / ^ d Z h PODZAKONSKIH PROGRAMA, < Z : E : ^ h E h ENI. Obimi pojedinačnih kantonalnih programa rada za 2016. godinu drastično se razlikuju. Što govori i o neujednačenoj metodologiji i o različitim ambicijama i različitom sagledavanju vlastitih mogućnosti ali i o kalkulisanju pojedinih institucija sa rezultatima nezavisnog praćenja njihovog rada. Od kantonalnih skupština koje su usvojile svoje programe rada za 2016. godinu, najniži obim programa rada imaju Srednjobosanski kanton (svega 57 planiranih mjera), te Tuzlanski (68 planiranih mjera) i Hercegovačko-neretvanski (80 planiranih mjera). Iznad 100 planiranih mjera su BPK (118), ZDK (126), USK (161), te KS, koji ima najviše planiranih mjera u svom programu rada za 2016, od svih kantonalnih skupština (195). I planovi za 1. kvartal, u okviru godišnjih programa rada, bili su vrlo neujednačeni i teško uhvatljive logike – nisu imali veze ni sa periodom usvajanja (na samom početku ili na kraju kvartala) niti sa ukupnim obimom planiranih mjera (negdje je taj broj bio daleko ispod broja koji bi bio usklađen sa činjenicom da se radi o planu za četvrtinu godine, a negdje daleko iznad).

Z > / • / : K s • W > E / Z E / , ' K / a E : / D W Z K ' Z D / D Z U : s Z > K E / ^ < U zuzev Skupštine KS, koja je ^ d / • realizovala 27 mjera iz svog Programa rada za 2016. sve ostale skupštine su imale ispod 15 u potpunosti realizovanih mjera. Odnosno realizovale su jednu ili manje od jedne planirane mjere sedmično, u prosjeku. Procentualno gledano, s obzirom na činjenicu da je protekla četvrtina godine, stepen realizacije obaveza planiranih godišnjim programom rada je zanemariv. Možemo reći da su programi tek „načeti“ i da bi rad na realizaciji planiranih obaveza, u narednom periodu, morao biti mnogo ozbiljniji. Najveći stepen realizacije, nakon prvog kvartala, imaju skupštine TK i HNK - 18% - čiji su programi rada, uz SBK, obimom najskromniji. Skupština SBK ima svega 14% realizacije svog skromnog plana od svega 57 mjera, kolika je i realizacije Skupštine KS, čiji je program, po obimu, tri i po puta veći od programa Skupštine SBK. Skupština ZDK ima 13%, BPK 8%, a najniži procenat realizacije programa rada ima Skupština USK – svega 4% (7 realizovanih od 161 planirane mjere).

Realizacija planiranih zakona, sumarno gledano, još je lošija od ukupne realizacije u prvom kvartalu. Samo Tuzlanski kanton ima iznad 10% u potpunosti realizovanih zakona iz programa rada skupštine za 2016. godinu. Najlošiji procenat realizacije planiranih zakona ima Skupština Kantona Sarajevo, čija je realizacija zakona planiranih za usvajanje u 2016. godini, tek 2%.

U KONT < ^ d h K E K a E : ETA, U 2016. GODINI : K ^ d s Z E K • E K W E K > : a E : S U N A PRETHODNI PERIOD. Naime, čak 72% kantonalnih budžeta u proteklih 10 godina donešeno je sa kašnjenjem. No, nakon ubjedljivog najlošijeg rezultata pri usvajanju budžeta za prošlu, 2015. godinu, kada nijedan kanton nije svoj budžet dobio u zakonom propisanom roku, pri usvajanju budžeta za 2016. ostvaren najbolji rezultat u posljednjih 10 godina. 6 kantona je budžet dobilo na vrijeme, prije kraja 2015. godine, 3 (ZDK, BPK i ZHK) u prvom kvartalu 2016. a samo jedan (Kanton 10) nakon isteka odluke o privremenom finansiranju, a i on na samom početku drugog kvartala.

d Z E ^ W Z E d E K h ^ s d / : : K a E / : E JAVNOSTI U. Poseban problem je donošenja budžeta na netransparentan način, uz ignorisanje potrebe za učešćem javnosti u čitavom procesu, odnosno bez organizovanja javnih rasprava u kojim bi se interesnim grupama, sindikatima, nvo, građanima kao pojedincima, omogućilo da iskažu svoje mišljenje i daju prijedloge, u vezi sa sadržajem Budžeta. Pri donošenju budžeta za 2016. godinu, u 5 kantona – PK, SBK, HNK, ZHK i K10 – procedura donošenja obavljena je bez učešća javnosti. A u TK je javna rasprava bila tek formalno omogućena, jer je trajala svega 7 dana.

^ < h W a d / E U E < D E / a U U E > / h W Z s / > h U < Z a W Z K W / ^ < K : / Z O h > kršenja Poslovnika, u kontekstu X nepravovremenog usvajanja programa rada i Zakona u budžetu, nepravovremenim usvajanjem ovog dokumenta, krše se poslovnici svih institucija zakonodavne vlasti, neodgovaranjem na poslanička pitanja u predviđenom roku i nerazmatranjem realizacije programa rada u prethodnoj godini, u za to predviđenom roku. Skupština ZHK krši i ustavnu odredbu o ravnopravnosti konstitutivnih naroda, neimenovanjem predstavnika srpskog naroda u svoje rukovodstvo. A sve kantonalne

skupštine prekršile su i Zakon o ravnopravnosti polova, imenujući vlade u čijem sastavu broj žena ne odgovara Zakonom propisanom i ne preduzimajući ništa da se to kršenje zakona prekine i da se preduzmu mjere, i donesu odgovarajući programi, u pravcu promoviranja i osiguranja ravnopravnosti, odnosno, ravnomjerne zastupljenosti polova u upravljanju, procesu odlučivanja i predstavljanju i unutar zakonodavnih institucija vlasti.

INDIVIDUALNA AKTIVNOST POSLANIKA, U PRVOM KVARTALU 2016, GENERALNO JE / > ^ < Z K D E ~^^E / D / • h • / D ^ • X U svakoj kantonalnoj skupštini ima poslanika koji, i pored vrlo malog broja sjednica održanih u prvom kvartalu 2016. godine, nisu bili na svim održanim sjednicama svoje skupštine. Što u nekim slučajevima znači da čitava 3 mjeseca nisu radili posao za koji su izabrani. U svakoj od kantonalnih skupština ima i poslanika koji, u prva tri mjeseca 2016. godine, nisu postavili ni jedno poslaničko pitanje ili podnijeli inicijativu (procentualno ih je najviše u ZHK - 91% ili 21 od 23), te poslanika koji nisu učestvovali u raspravi ni o jednoj tački dnevnog reda (najviše ih je opet u ZHK - 87%, odnosno 20 od 23). Amandmanska aktivnost poslanika, u posmatranom periodu, je bila vrlo skromna, a predlaganje zakona tek na nivou izuzetaka koji potvrđuju pravilo o izostanku ozbiljne ambicije.

Z • h > d d / Z < E d K E > E / , / E ^ d / d h / : s > ^ d / h / Z < d E K : ^ h s • / ^ < s > / d d K D • / s K d ' Z E h E : / Mada sva moć, naravno, nije u njihovim rukama, neosporno je da kantonalne institucije vlasti imaju značajne ingerencije kojima mogu oblikovati život u svojim mikro-sredinama. Jedna od otvorenih mogućnosti koja stoji pred njima, zahtjevajući, doduše stručnost, sposobnost, kreativnost i uporan rad, je stvaranje uslova pogodnih za strane investicije, u cilju privlačenja kapitala, otvaranja radnih mjesta u realnom sektoru i smanjenja nezaposlenosti. Primjer BPK, u tom kontekstu, je indikativan, a rezultati ostvareni u ovom kantonu su prepoznati i van graniica BiH, pa je Goražde, krajem prethodne godine dobilo i ugledno priznanje, na Dunavskom biznis forumu u Novom Sadu, za angažman u privlačenju investitora, zapošljavanju i projektima međuregionalne saradnje.
Iz uporednih podataka o broju zaposlenih i nezaposlenih po kantonima, vidimo da su u najboljoj situaciji, u ovom kontekstu, upravo BPK, te Kanton Sarajevo, u kojima na jednog nezaposlenog dolaze skoro dva zaposlena, a u najgoroj Unsko sanski kanton, u kome na svaka 2 zaposlena dolaze 3 nezaposlena, te Tuzlanski kanton, sa nominalno najvećim brojem nezaposlenih, od svih kantona – koji se godinama već kreće oko cifre od 100.000.
Inače, podaci Zavoda za statistiku govore da je u posljednjih godinu dana (od januara 2015. do januara 2016) broj zaposlenih osoba u većini kantona zabilježio blagi rast, a broj nezaposlenih blagi pad. Izuzeci su PK, HNK i Kanton 10, u kojima je došlo do pada broja zaposlenih. U HNK je došlo i do blagog rasta broja nezaposlenih, kao i u ZHK i KS.

h < K E d < ^ d h ^ d s Z E : D K ' h E K ^ d / • W K K > : a E : < s U / d Z d > K • / : s K d • E Z K < E K E E d Z / ^ E : s > ^ d / E W Z K > D ' Z / E Z & K Z D ^ < W Z K ^ U d U K E K K a E / : ^ d D D ^ Z < / D K ' h K s ^ d / K W K K > : a E : ^ d E : h OBLASTIMA. U tom kontekstu, indikativno je da samo 5 kantona – TK, ZDK, BPK, ZHK i USK – imaju usvojene strategije razvoja, za period do 2020. godine. U još 4 je donošenje ovih strategija u proceduri (U PK i KS su, krajem 2015, utvrđene na vladama, ali ih skupštine nisu razmatrale, ni do kraja prvog kvartala 2016. a u SBK i Kantonu 10 su, tokom prvog kvartala 2016, prihvaćene, u skupštinama, u nacrtu i poslate u daljnju proceduru),a u HNK strategija razvoja nije se pojavila, ni u kom obliku, na sjednicama nijedne institucije, do kraja 1. kvartala 2016.

^ / d h / : E D REBU K TENZIVIRANJA RADA U NASTAVKU. Prioritet je poboljšanje stepena realizacije planiranih obaveza i fokusiranje na ključne probleme građana i reformske procese.

E > / • Z < E d K E > E / , ^ < h W a d / E h / ,

U PRVOM KVARTALU 2016. GODINE

OSNOVNI PODACI O RADU NA SJEDNICAMA

U prva 3 mjeseca 201 JRGLQH NDQWRQDOQH VNXSãWLQH RGUåDOH VX XNXSQR VMHGQLFD RG VMHGQLFH PMHVHþQR 1DMYLãH VMHGQLFD MHGLQD L]QRVL 4. što u 5 zasjedanja, jer su BPK održala i ZDK, u posmatranom periodu, RGUåDOH VY RãMHGQLFX WDþQLMH GYRGQHYQX VMHGQLFX

,VSRG SURVMHND RG VMHGQLFH PMHVHþQR VX LVNXSãWLQH RG NDQWRQ VD SR GYLM periodu, WH VNXSãWLQH 3RVDYVNRJ L .DQWRQD NRMH VX X SUYD WUL PMHVHFD JRGLQH

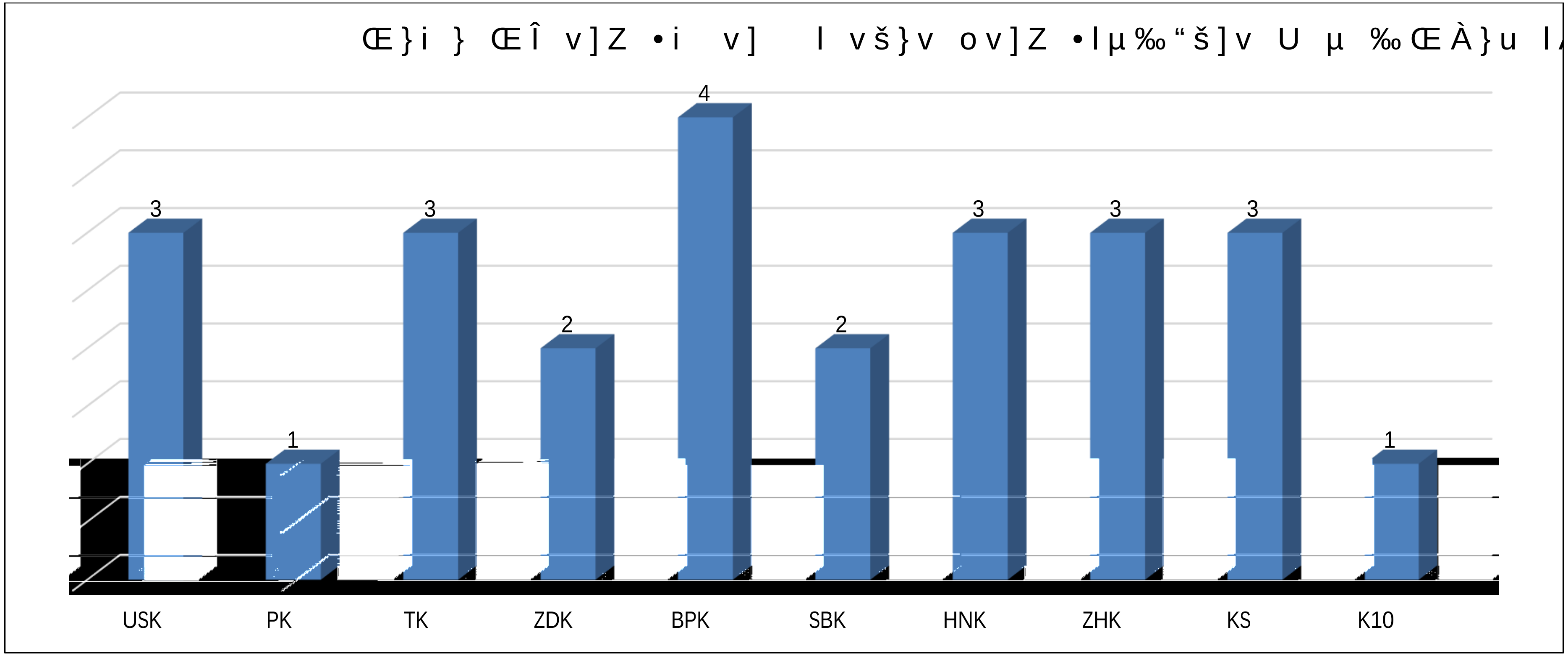

Grafikon 1

6YH RGUåDQH VMHGQLFH VX UHGRYQH L]X]HY SR GYLMH YDQUHGQH VMHGQLFH RGUåDQH RG

Efektivni rad na sjednicama DEH] SDX]D]D SUYD PMHVHFD QH SUHOD]L QL VDWL NROLNR VX VNXSãWL QD VMHGQLFDPD L .DQWRQD 6DUDMHYR 3RVODQLFL 6%. +1. ='. %3. L 7. X UDGX QD VMH YUHPHQD X UDGX QD VMHGQLFDPD X SUYD WUL PMHVHFD SURYHOL VX SRVODQLFL 3RVDY po 4 sata i 15 minuta, te poslanici Zapadno-KHUFHJRYDþNRJ NDQWRQD NRML VX QD VMHGQLFH RGUåDQH VMHGQLFH

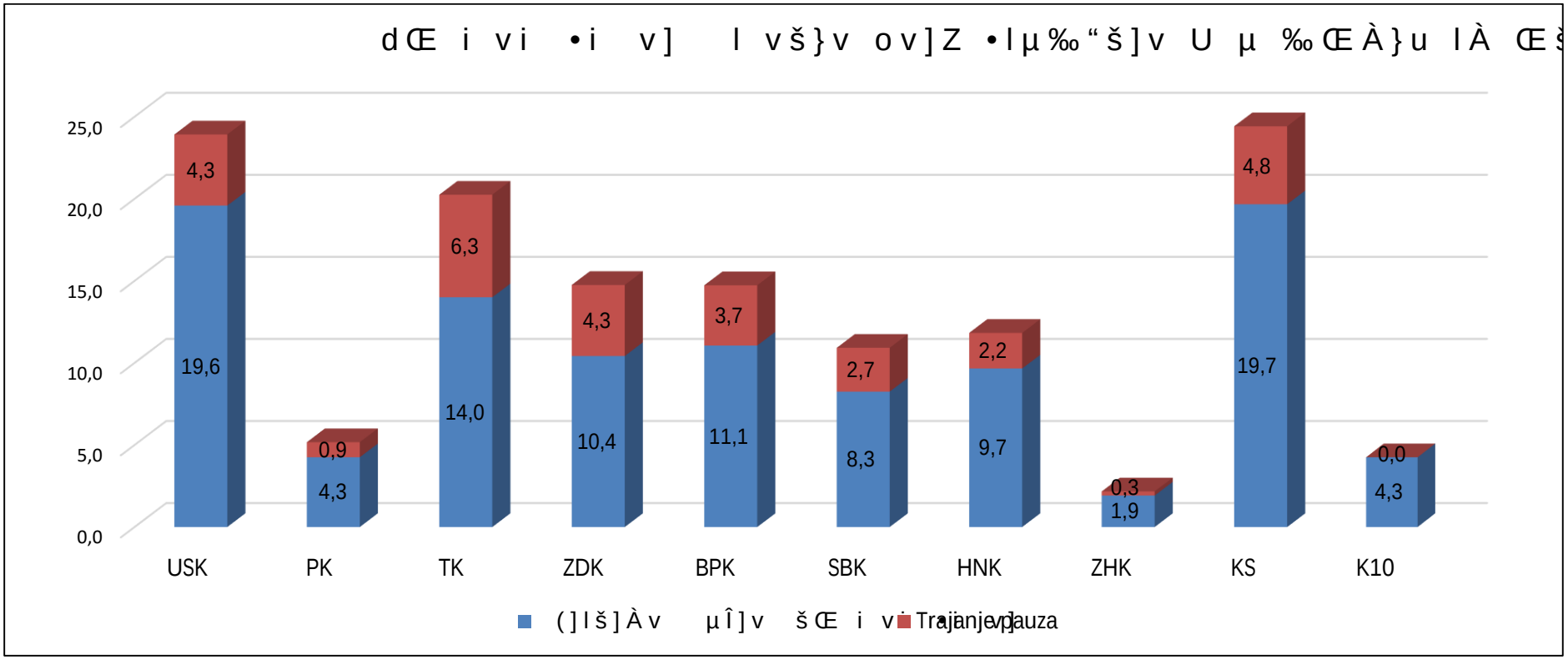

Grafikon 2

5 H] X O W D W L U D G D X N D] X M X Q D V O D E X H I L N D V Q R V W L V N U R P Q H H I H N W H W U R P S H Y H Q R J U D G
N R M D M H V D U D] P R W U H Q H P M H U H Q D V Y R M H W H L R J R G L F H X H D G D O W R Q H Q L K V N X S ã W L Q
godine.

6 N X S ã W L Q H 7 . 8 6 . + 1 . L % 3 . N U H ü X V H R N R U D] P R W U H Q L K P M H U D = ' . L 6 % . R N X S ã W L Q H
Posavskog kantona je, u prva 3 mjeseca 2016. godine, razmotrila tek 5 mjera.

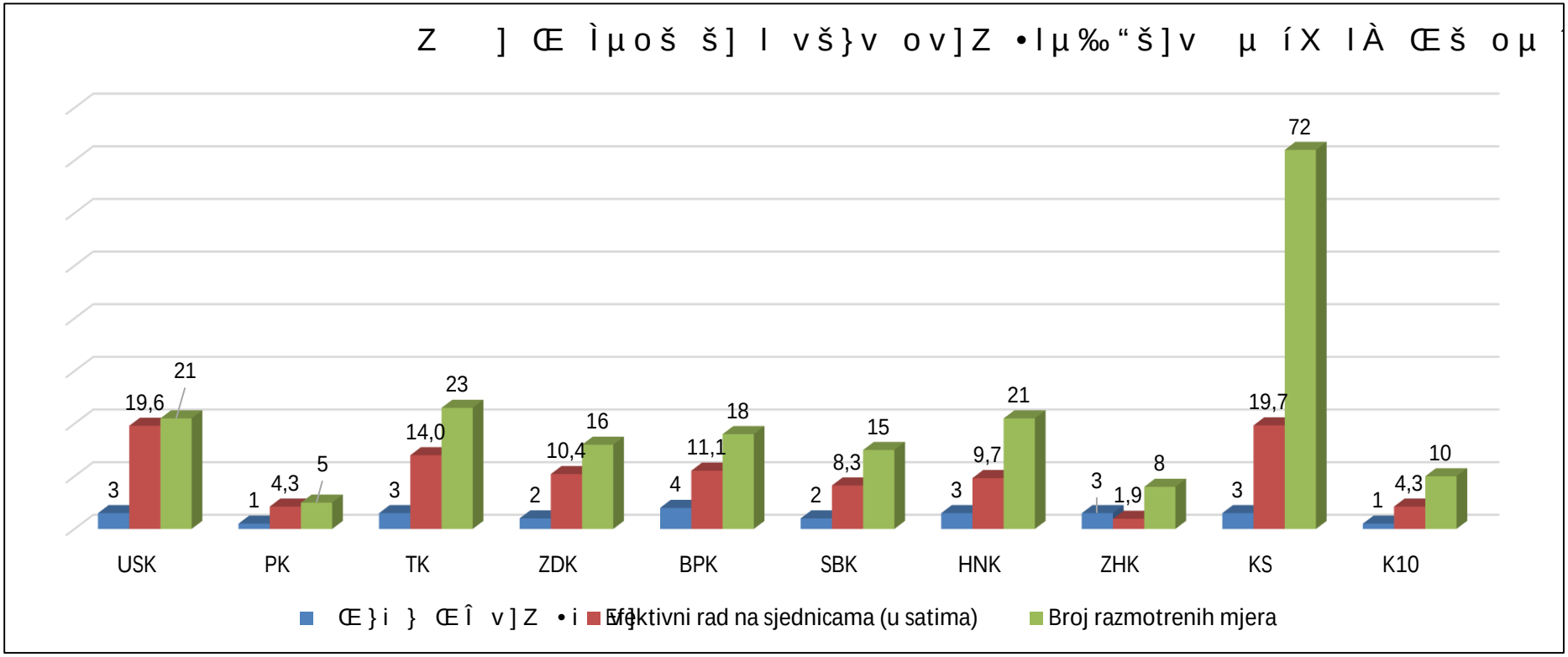

Grafikon 3

3 U R V M H þ Q D P M H V H þ Q D S U R G X N W L Y Q R V W V N U D ã P R W U H Q H 3 . H + M H L U H W N H X S ã W L Q H 6 % - 8 , a = ' . % 3 .
6 N X S ã W L Q H + Q 4 . 6

5H]XOWDW 6NXSãWLQH .6 ±X7 ...

	USK	PK	TK	ZDK	BPK	SBK	HNK	ZHK	KS	K10
jan	1 (7)	0 (0)	1 (7)	2 (8)	0 (0)	1 (9)	1 (7)	1 (4)	0 (0)	0 (0)
feb	1 (5)	0 (0)	1 (7)	1 (8)	1 (3)	1 (6)	1 (7)	1 (2)	3 (47)	1 (10)
mar	1 (9)	1 (5)	1 (9)	0 (0)	4 (15)	0 (0)	1 (7)	1 (2)	1 (25)	0 (0)

Tabela 1 X • •i vi l vš}v ov]Z •lµ‰“š]v] v vi]u Œ Ìu}šŒ v ui Œ U µ íX lÀ Œš oµ îìíòX P}]v

• <KEK sE <d/sEK^d < EdKE >E/, ^<hWad/E

=DNRQL þLQH SHWLQX XNXSQLK PMHUD NRMH MH SUHGORåLOD 9ODGD NDQWRQDOQLP VNXSãWLQDPD X SUYRP NYDUWDOX JR MH XVYRMHQR SULKYDüHQR X QDFUWX D RGELMHQ

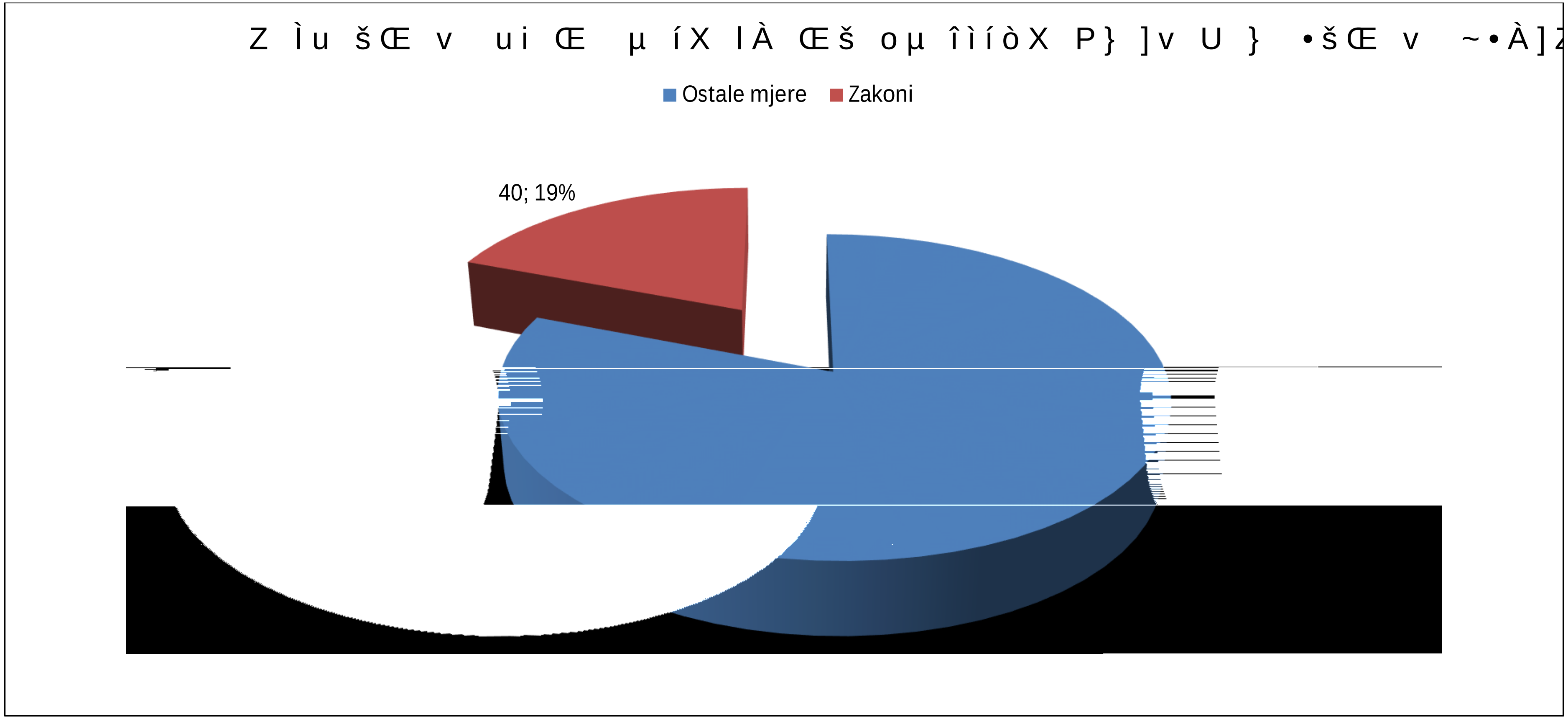

Grafikon 4

8GLR]DNRQD X UD]PDWUDQLP PMHUDPD]QDþDMQR YDULUD SR NDQWRQLPD. SRVPDWUDMXüL RVWDOLK PMHUD MH 6NXSãWLQD =DSDGQRKHUFHJRYDþNRJ NDQWRQD X NRMRM MH X SRVPD

,DNR LPD QRPLQDOQR QDMYHüL EURM UDJ]PRWUHQLK [illegible] L]YMHãWDM XUDÿHQRJ X SUYRP NYDUWDOX 6NXSãWLQD .6 LPD QDMOLãLML RPMHU]DNRQD L GUXJLK

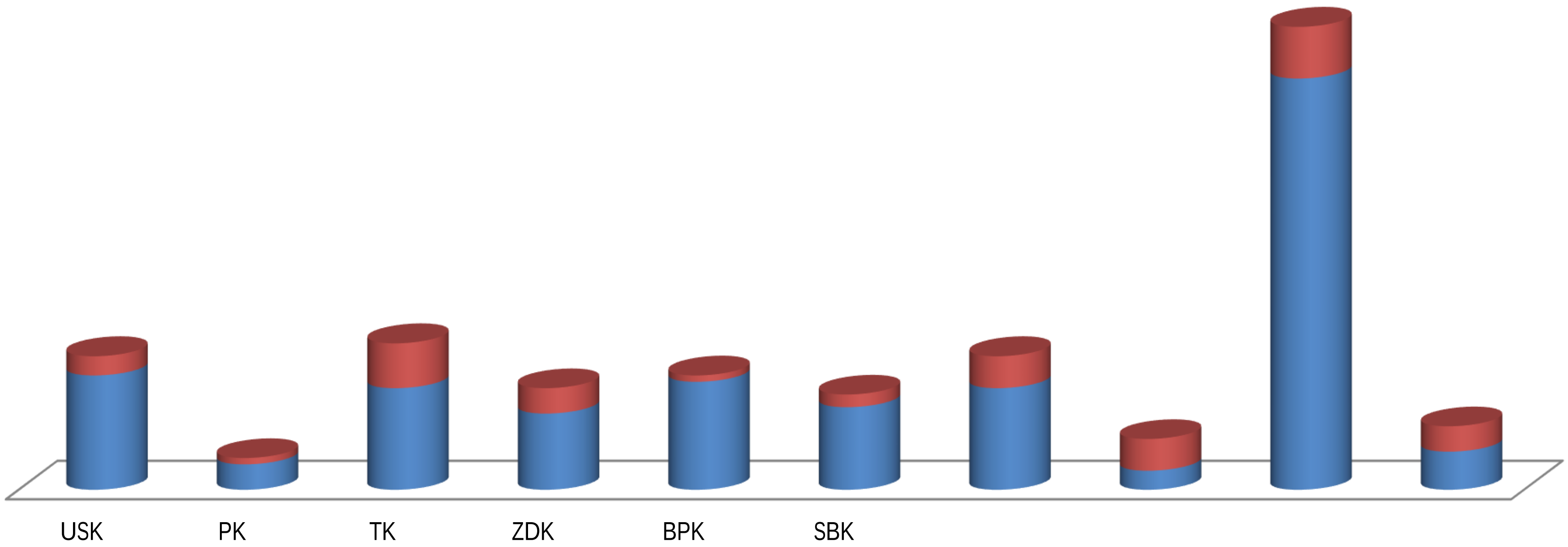

Grafikon 5

1DMYLãH XVYRMHQLK]DNRQD GDNOH W]DNRQD [illegible] VWXSLOL QD VQD LPDOD MH 6NXSãWLQD 7X]ODQVNRJ NDQWRQD [illegible] SULKYDüHQ X QDFUWX L SRVODW X GDOMQX
i Kantona Sarajevo usvojile su, u SRVPDWUDQRP SHULRGX SR]DNRQD SUL þHPX MH 6NXSãWLQD .6 GRQ

Q D N R Q U D V S U D Y H R G E L O D 6 N X S ã W L Q D . D Q W R Q D X V Y R M L O D M H] D N R Q D jile su po 2 S U L K Y D W L
zakona (pri þ H P X M H 6 N X S ã W L Q D + 1 . S U L K Y D W L O D L Q D F U W D] D N R Q D 6 N X S ã W L Q D = ' . 1 D 6 N X S ã
] D N R Q X S U Y R P N Y D U W D O X $ 6 N X S ã W L Q D jedan Ona je tek prihvatila zakon u nacrtu

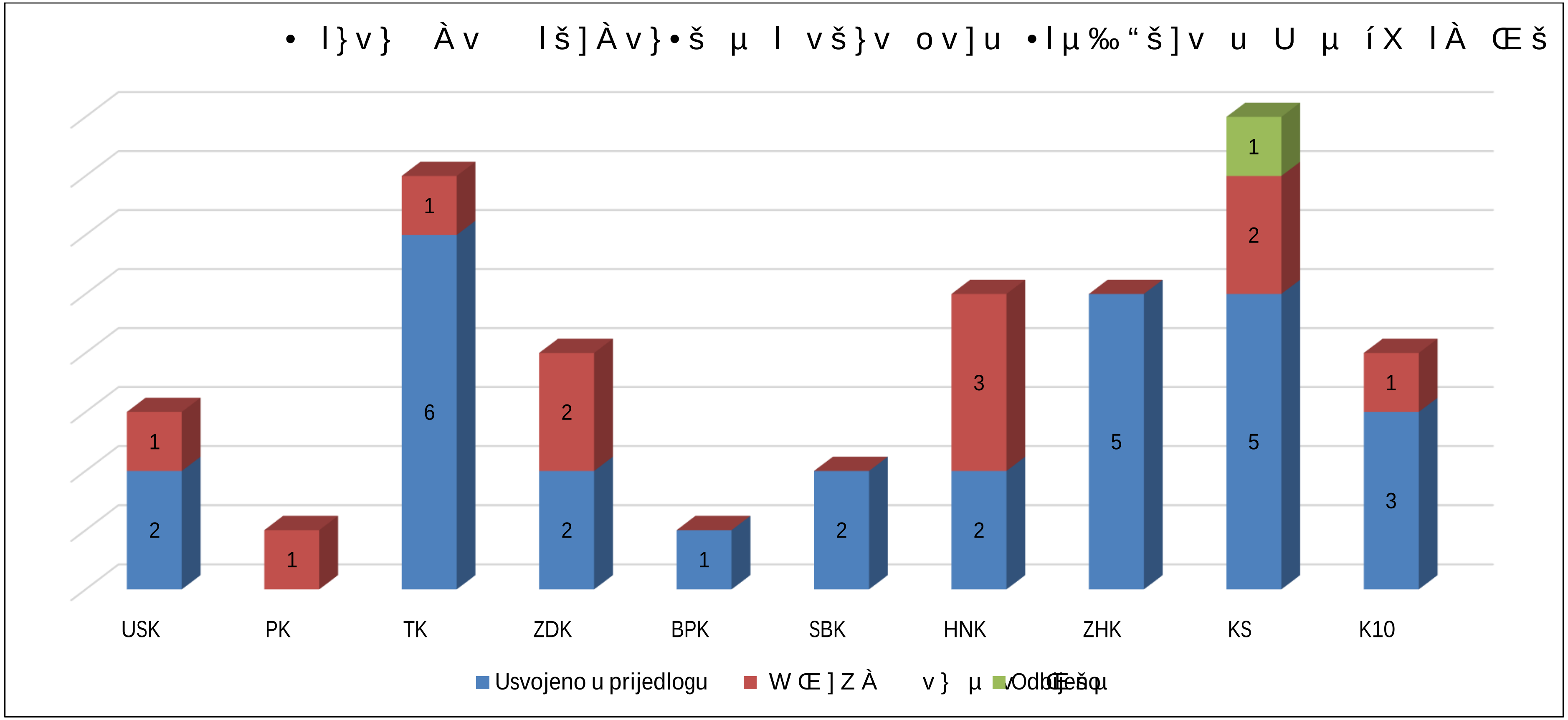

Grafikon 6

15 o G] D N R Q D X V Y R M H Q L K R G V W U D Q H u prijedlogu, u prvom kvartalu 2016. godine, W H P H O M L] D N R Q L 1 D M Y L
] D N R Q D G R Q L M H O H V X - K H X S ã W L Q H þ N R S D G Q R . D Q W R Q D 6 D U D M H Y R X S ã W L Q H 7 X] O D N D Q W R Q D

D SR VNXSãWLQH 86. =' . %3. 6%. 'RN-skupština Posavskog kantona nisu usvojile nijedan temeljni zakon, u prvom kvartalu 2016. godine.

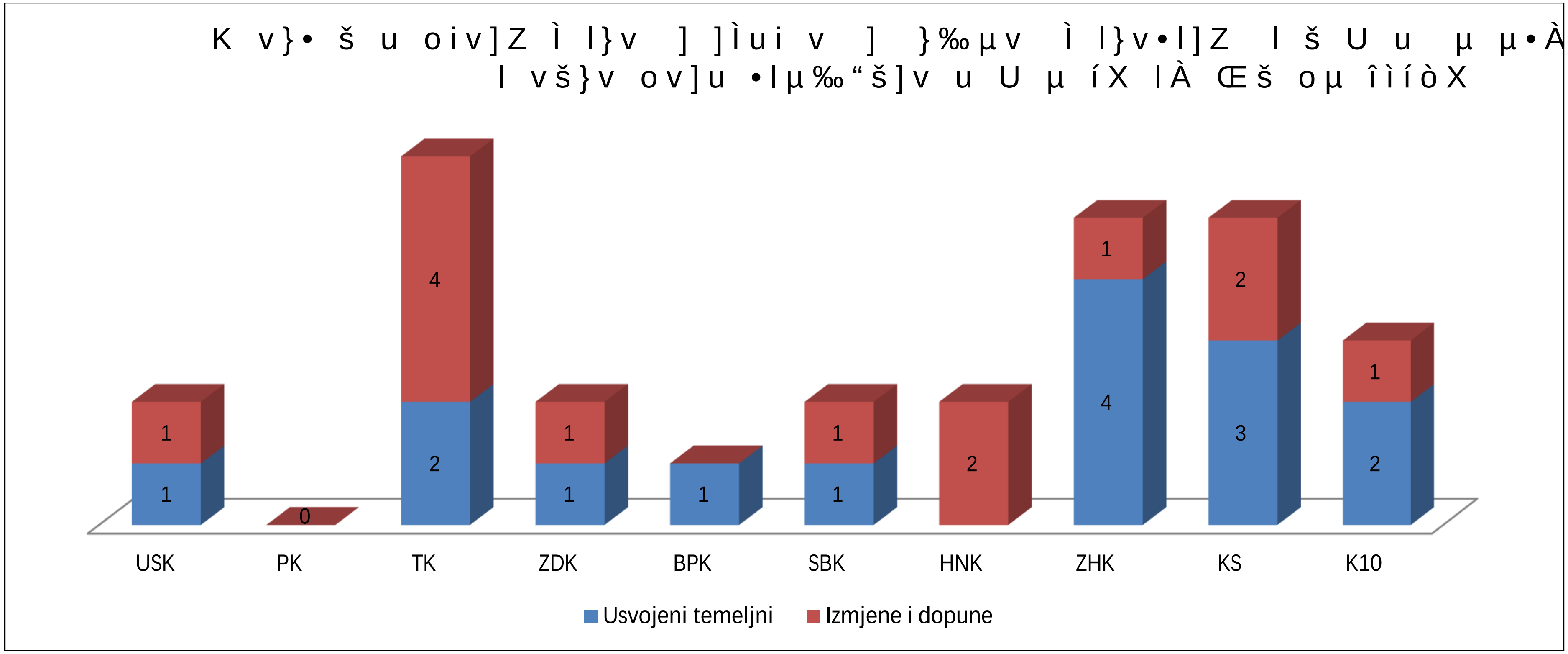

Grafikon 7

h•/E dZ : E: • <KEK sEK' WZK ^ hINSTITUCIJAMA VLASTI

'XåLQD WUDMDQMD usvajanja SURFHVDQH QDG NRMLPD MH SURFHGXUD XVYDMDQMD RNRQþDQD u prva 3 mjeseca RGOXN 2016 JRGLQH ELOD MH YUOR QHXMHGQDþHQD

8 =HQLþNR-dobojskom i Kantonu Sarajevo, procedura je trajala oko mjesec i po dana, po zakonu, u prosjeku. U USK, BPK, ZHK i Kantonu 10, procedura usvajanja trajala je oko 100 dana. U TK 269, HNK 370 D X 6%. þDN GDQ

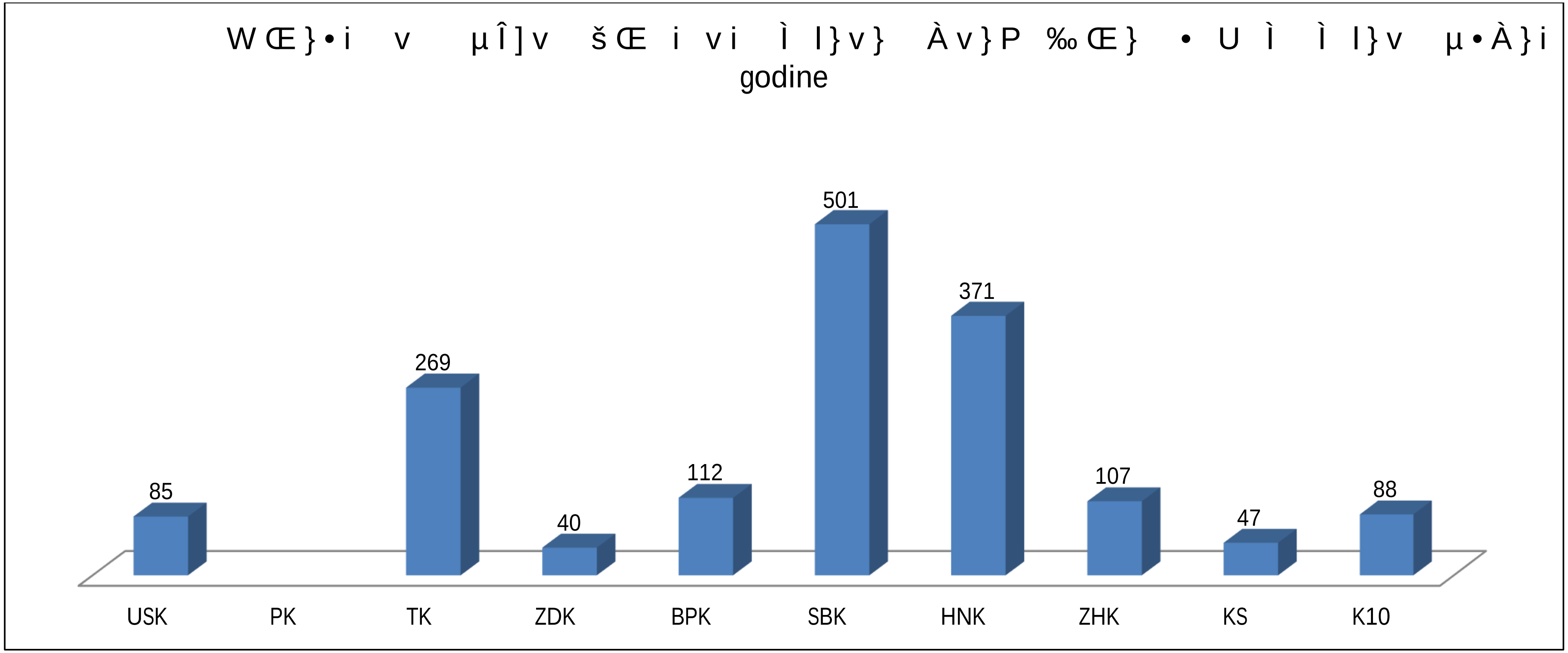

Grafikon 8

1 D M G X å H M H W U D M D O D = D N R Q H G R U] D ã W L W X procedura usvajanja u Tuzlanskom kantonu ± þ D 774 dana (od 16.01.2014. do 29.02.2016). Slijedi HNK sa = D N R Q R P R L] P M H Q L L G R S X Q L = D N R þ L procedura usvajanja trajala 700 dana (od 25.02.2014. do 26.01.2016). A preko godinu dana trajale su procedure usvajanja = D N R Q D R R] Q D þ D Y D Q M X L H Y L G H Q F L M L Q D V H O M H Q L K P M H V W, u SBK (543 dana) i Zakona o trgovini, u ZHK (470 dana).

1 D M N U D ü H V X W U D M D O H = D N R Q H G R U H P X V Y D M D Q M D = D N R Q D R V R F L M D O Q R M] D ã W L W L, i to u ZDK - 6 dana, = D N R Q D R S U H V W D Q N X Y D å H Q M D = D N R Q D R S U R V W R U Q R P X U H ÿ H Q M X, u ZHK - 7 dana i Zakona o komunalnim djelatnostima, u KS - 13 dana.

	Prosjek	E i µÎ	E i l Œ
USK	85	95	75
PK	-	-	-
TK	269	774	10
ZDK	40	75	6
BPK	112	112	112
SBK	501	543	459
HNK	371	700	41
ZHK	119	470	7
KS	47	153	13
K10	88	102	75

Tabela 2. µÎ]v šŒ i v i usvajanja zakona, u kantonalnim institucijama, za zakone usvojene u 1. kvartalu 2016. godine

<>:h E/ K<h ZA FUNKCIONISANJE INSTITUCIJA t h • d

Neusvajanjem bXGåHWD LMH SRþHWND JRGLQ RGQRVL NUãL VH =DNRQ R EXGåHWLPD BiH, a posredno i o radu institucija, u koje je ova obaveza iz zakona prenesena.

4 kantona ± =HQLFNR-doboj ski, Zapadno-KHUFHJR Bosansko-podrinjski i Kanton 10 - usvojila su svoje bXGåHW za 2016. godinu QDNRQ =DNRQRP SUHGYLÿH GUXJRP =+. L %3. QD VDPRP NUDMX MH X %3. GRãOR GR GRGDWQH NRPS povODþHQMHP PHKDQL]PD]DãWLWH Yitalnog interesa) a .DQWRQ usvojio bXGåHW nakon isteka odluke o privremenom finansiranju za prvi kvartal ±u 4. mjesecu.

Neodgovornost predstavnika vlasti, uz praznine u Ustavu i izbornom zakonu, koji nisu predvidili sankcije za takvo SRQDãDQMH SUHþHVWR GRYRGH GR VLWX NDQWRQD YUãL QD SULYUHPHQR, koja je krajnje restriktivna L SR]DMHGQLþNL ãWHWQD SRã XVYRML QL GR NUDMQMHJ URND ±31.03. Rdaljem finansiranje privremeno obustavi. ýDN NDQWRQDO X SURWHNOLK JRGLQD GRQHãHQR M

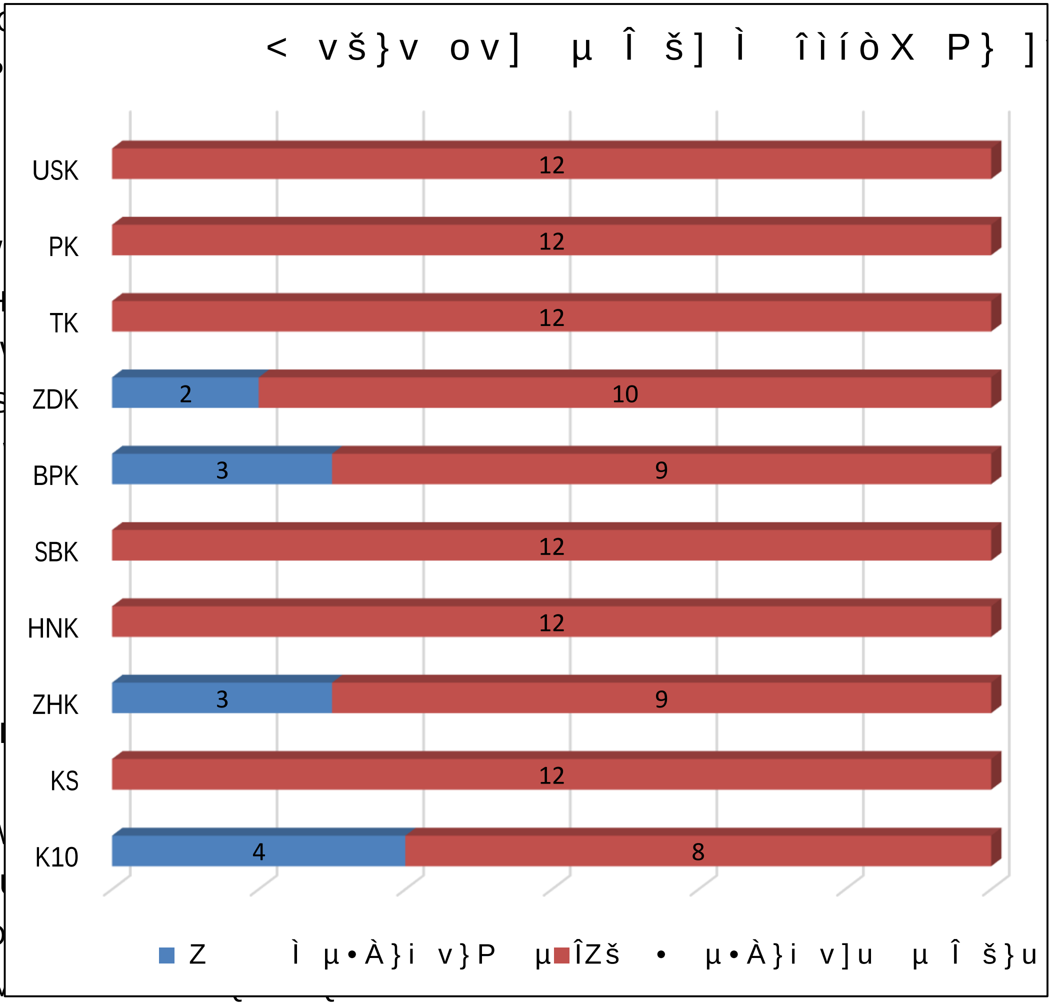

3RVHEDQ SUREOHP MH GRQRãHQMD EXGåHWD QD RUJDQL]RYDQMD MDYQLK UDVSUDYD X NRMLP EL VH LQWHUHVQLP JUXSDPD XåD]QDQMH SRWUHED]D XþHãüH, odnosno bez VDåQDVDYMHWRYDQMD

PLãOMHQMH L GDMX SULMHGORJH 3UXLYGHRQ RäDHQMD XUåXGåHPW %XGåHWD IDK JRGLQX SK, TK, ZDK, BPK, SBK, HNK, ZHK i K10 ± SURFHGXUD GRQRãHQMD REDYOMHQD .MHEH]D YXþH ãLDVDYQLRVDEOLD WHN IRUPDOQR RPRJXüHQ

2QR ãWR MH]DQLPOMLYR MH GD MH JOHGDMXüLXX QXNQRHQ XHE]XHGåHWWLNYRSDQLMWRYRã NMHQWRPEXGåHWD]D SURãOX JRGLQX NDGD QLMHGDQ NDQWRQ QLMH VYRM EXGåHW GRELR ostvaren najbolji RQRP SU rezultat u posljednjih 10 godina. 6 kantona je, GDNOH %XGåHW GRELOR QD YULMHPH D VDPR MHGDQ QDNRQ LVW RQ QD VDPRP SRþHWNX GUXJRJ NYDUWDOD RYR VSRPLQMHPR]ERJ HQRUPQLK usvajanja MHQMD LOL þDN jesen tekuće godine na koju se odnosi).

	USK	PK	TK	ZDK	BPK	SBK	HNK	ZHK	KS	K10
2007.	06.04.2007	29.03.2007	22.03.2007	27.03.2007	30.03.2007	28.12.2006	27.04.2007	30.03.2007	30.03.2007	29.03.2007
2008.	28.03.2008	28.12.2007	27.12.2007	27.12.2007	31.12.2007	17.01.2008	16.04.2008	28.03.2008	30.01.2008	28.12.2007
2009.	04.04.2009	02.04.2009	30.03.2009	31.03.2009	27.03.2009	22.12.2008	20.04.2009	16.03.2009	31.03.2009	22.12.2008
2010.	01.10.2010	30.12.2009	16.02.2010	30.03.2010	29.12.2009	30.12.2009	23.04.2010	15.01.2010	31.03.2010	30.03.2010
2011.	31.03.2011	19.05.2011	30.03.2011	24.12.2010	31.03.2011	28.04.2011	15.04.2011	01.04.2011	31.03.2011	11.05.2011
2012.	09.04.2012	26.04.2012	30.03.2012	27.04.2012	04.04.2012	30.12.2011	19.03.2012	24.02.2012	28.12.2011	14.09.2012
2013.	28.12.2012	10.04.2013	30.05.2013	28.12.2012	24.12.2012	27.12.2012	15.04.2013	03.04.2013	27.03.2013	15.05.2013
2014.	31.03.2014	15.04.2014	18.12.2013	23.12.2013	30.12.2013	30.12.2013	07.04.2014	07.02.2014	31.03.2014	16.05.2014
2015.	02.04.2015	02.04.2015	30.03.2015	30.03.2015	18.03.2015	30.03.2015	01.04.2015	31.03.2015	31.03.2015	16.04.2015
2016.	28.12.2015	30.12.2015	30.12.2015	23.02.2016	29.03.2016	21.12.2015	22.12.2015	30.03.2016	29.12.2015	08.04.2016

Tabela 3 W šµu] µ•À i vi l vš}v ov]Z µ Î š U } îììóX v }À u}

2G NDQWRQD NRML VX EXGåHW]D JRGLQX ... -netvrtom kvartalu ... posljednjih 10 godina, Unsko-sanskom i Kantonu Sarajevo drugi put, Posavsko P L 7X]ODQVNRP NDQWRQX WUHüL put. 6UHGQMRERVDQVNRP

2G NDQWRQD NRML EXGåHWH]D QLVX XVYRMLOL u roku, prije ovoga 4 puta ... u posljednjih 10 godina, Kanton 10 - GYD SXWD ... nijednom!

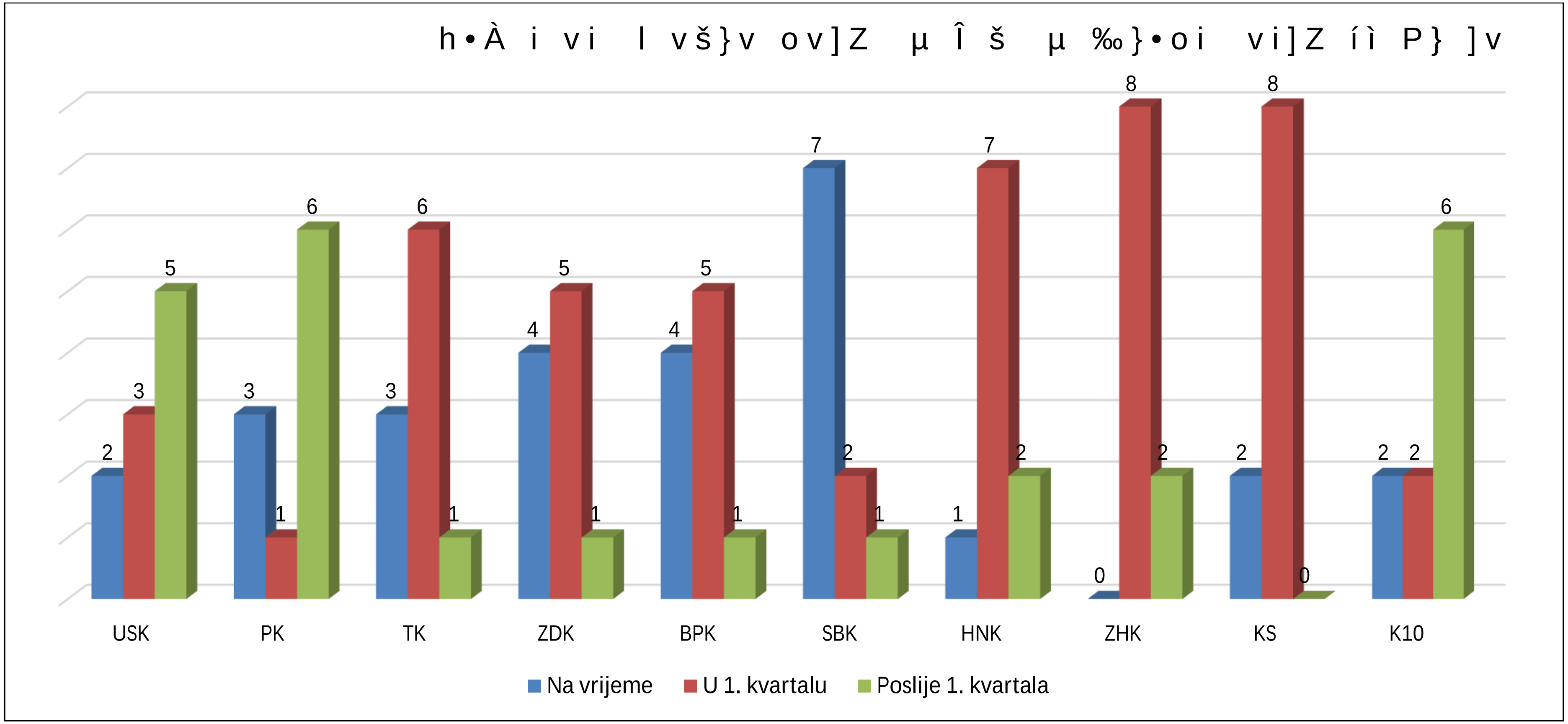

Grafikon 10

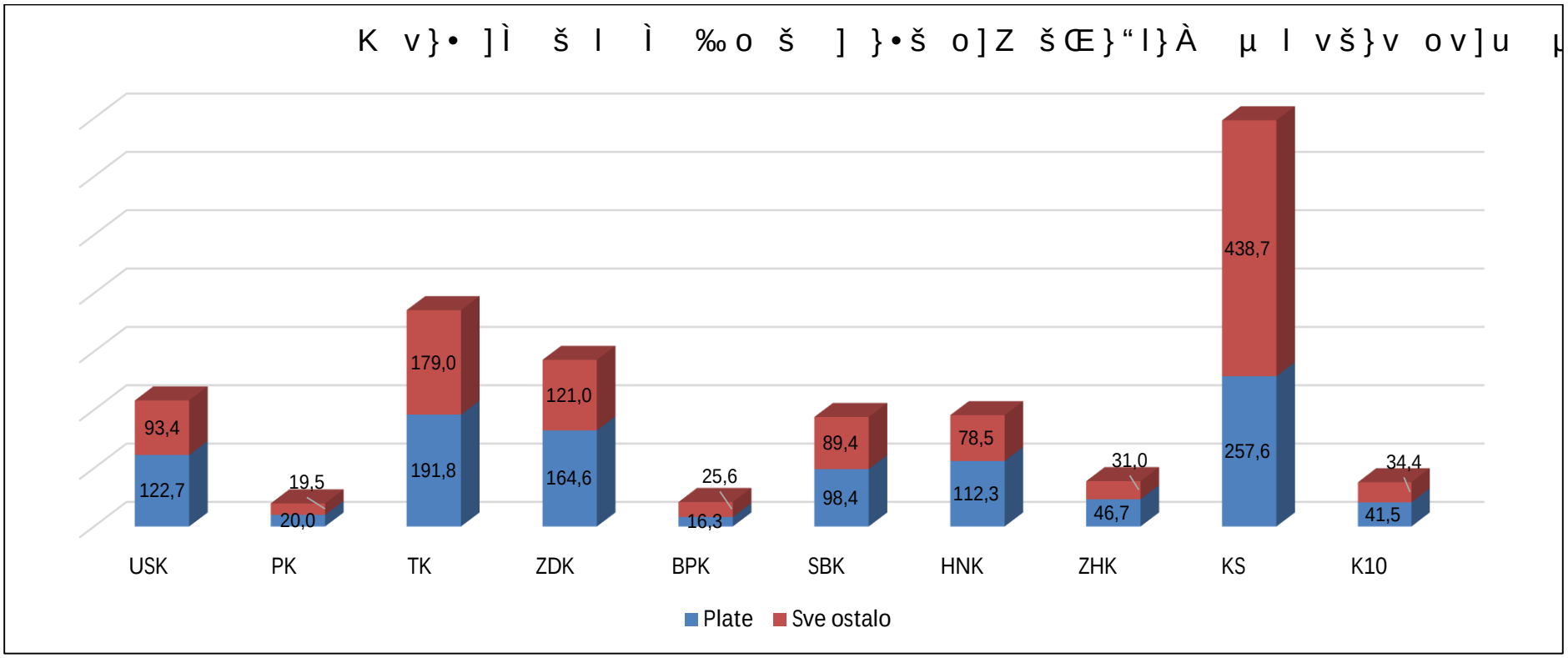

Grafikon 12

Samo u dva kantona - Bosansko-podrinjskom i Kantonu Sarajevo -]D SODWH VH L]GYDMD PDQMH RG EXGåHWD 8 RV L]GYDMD YLãH QHJR]D VYH RVWDOH WURãNRYH]DMHGQR

3URFHQWXDOQR]DDMYLãH RGQRVQR QDMPDQMH]D RVWDOH QDPMHQH L]GYDMD L] EXG neretvanskog kantona ±oko 60%.

.DQWRQ 6DUDMHYR]D RYX QDPMHQX L]GYDMD VYHJD VWLP GD LPDMLYH GDHH NRYQDMQMH L] L] QHNRJ NDQWRQDOQRJ EXGåHWD 1R LQWHUHVDQWDQ MH VOXþDM %3. NR42 milijna. SODWH L

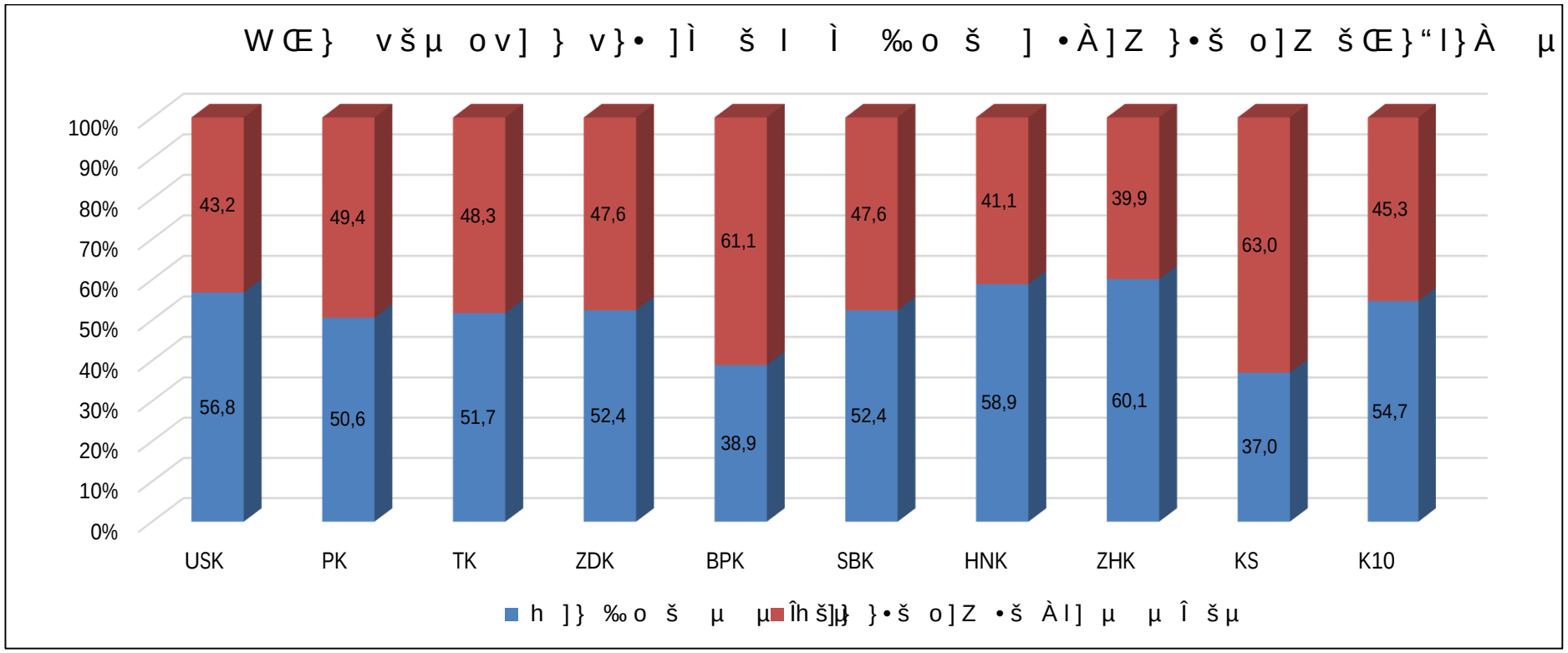
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
43,2
49,4
48,3
47,6
61,1
47,6
41,1
39,9
63,0
45,3
56,8
50,6
51,7
52,4
38,9
52,4
58,9
60,1
37,0
54,7
USK
PK
TK
ZDK
BPK
SBK
HNK
ZHK
KS
K10

Grafikon 13

< > : h E / K < h D E d / • & h E < / K E / ^ - E : PROGRAM RADA / ^ d Z ^ < h / :

Od 10 N D Q W R Q D O Q L K V N X S ã W L Q D ... donijela program svog rada za 2016. godinu na vrijeme, prije S R þ H W N D J R G L Q H Q D N R M X V H S U R J U...

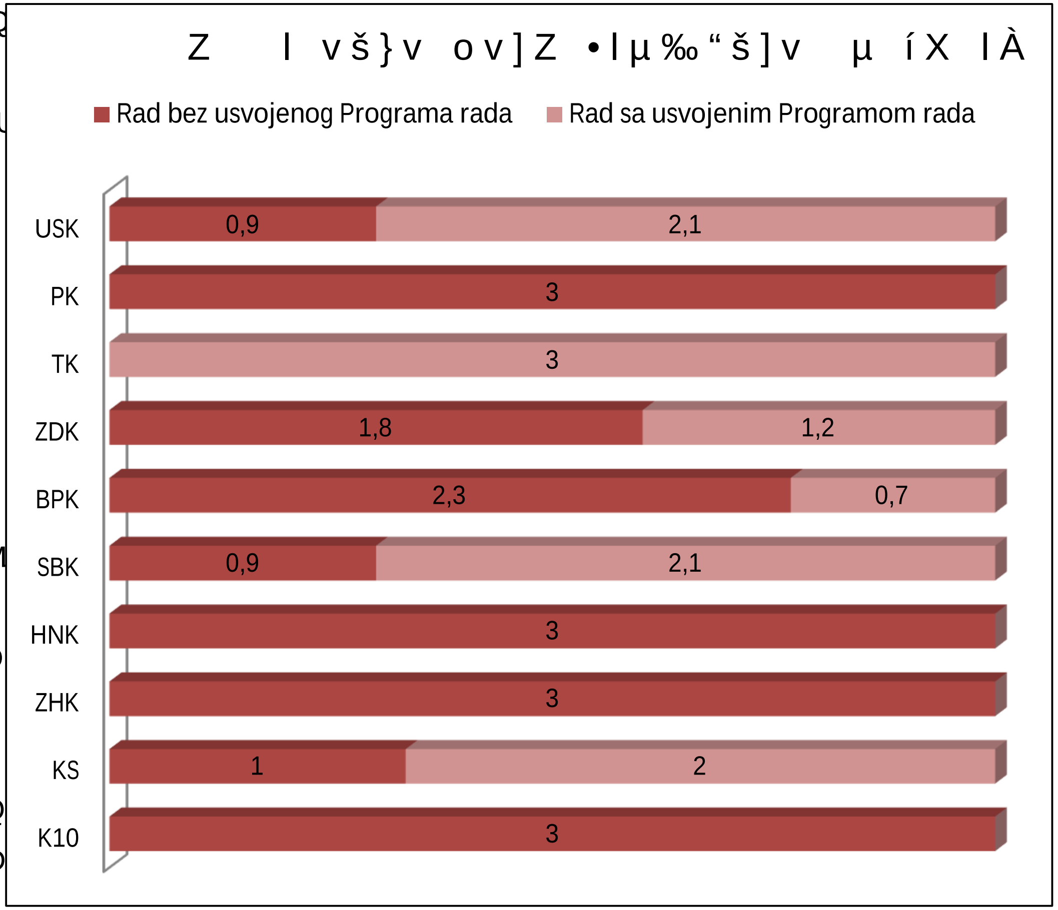

N D Q W R Q D O Q L K ± V N X S ã W L Q D 8 6 . = ' . HNK i KS ±program za 2016. donijele su u prvom kvartalu ove godine (USK, SBK, KS ± Q D S U Y R M V M H G Q L F L ZDK, HNK na zadnjoj).

7 U L V N X S ã W L Q H ± P K, ZHK i K10 ±nisu svoje programa rada za 2016. donijele ni do isteka prvog kvartala 2016. godine.

. D ã Q M H Q M H X X V Y D M D Q M X S U R J U D P D U D G D ... S U R S L V D N R M L U H J X O L ã X W X R E D Y H ... E K N D Q W R Q D O Q L ± P X V N X S ã W L Q D ... se desiti da se program rada za neku godinu donese tek u G U X J R M S R O R Y L Q L J R G L Q H Q D N R M X ... R] E L O M Q H R E D Y H] H Q D þ L Q I R U P D O Q ...] Q D þ D M Q R J D O D W D þ L M L M H V P L V D ... institucija i njihove fokusiranosti na projektovane ciljeve.

8 S R V O M H G Q M L K J R G L Q D Q L V X E L O L U L M H ã W H Q H G Q L ... V P M H U Q L F D 1 H M Y H ü X Q H R G J R Y R U Q R V W X W R P N R Q W H N V W X S R N D] D O D J H ... godini imala usvojen ... program rada, a i u tim godinama on nije bio X V Y R M H Q Q D Y U L M H P H Q H J R sedmom mjesecu godine na koju se program odnosio.

- H G L Q R V N X S ã W L Q H Q 7 L- d N R skog i Kantona Sarajevo nijednu od posljednjih deset godina nisu radile bez usvojenog J R G L ã Q M H J programa rada.

	USK	PK	TK	ZDK	BPK	SBK	HNK	ZHK	KS	K10
2007.	19.04.2007	Nije usvojen	26.03.2007	25.04.2007	Nije usvojen	Nije usvojen	Nije usvojen	27.06.2007	29.03.2007	Nije usvojen
2008.	Nije usvojen	06.03.2008	31.01.2008	27.03.2008	21.04.2008	31.03.2008	29.04.2008	21.12.2007	28.02.2008	23.07.2008
2009.	10.02.2009	19.05.2009	29.12.2008	21.04.2009	24.03.2009	17.03.2009	Nije usvojen	31.07.2009	12.02.2009	Nije usvojen
2010.	Nije usvojen	30.03.2010	29.12.2009	06.04.2010	15.02.2010	03.02.2010	Nije usvojen	Nije usvojen	29.12.2009	30.03.2010
2011.	18.04.2011	28.06.2011	30.03.2011	11.04.2011	20.05.2011	16.03.2011	Nije usvojen	Nije usvojen	31.03.2011	Nije usvojen
2012.	07.02.2012	26.04.2012	22.12.2011	31.01.2012	04.04.2012	29.02.2012	19.03.2012	24.02.2012	30.01.2012	Nije usvojen
2013.	14.05.2013	05.03.2013	21.12.2012	12.02.2013	27.02.2013	12.03.2013	20.03.2013	17.06.2013	30.01.2013	Nije usvojen
2014.	03.02.2014	28.01.2014	30.01.2014	13.03.2014	21.02.2014	09.06.2014	07.04.2014	03.07.2014	23.12.2013	16.05.2014
2015.	27.04.2015	18.06.2015	29.04.2015	21.04.2015	08.04.2015	28.07.2015	31.03.2015	16.07.2015	29.04.2015	Nije usvojen
2016.	25.01.2016	Nije usvojen	30.12.2015	23.02.2016	10.03.2016	26.01.2016	29.03.2016	Nije usvojen	01.02.2016	Nije usvojen

Tabela 4 W šµu] µ•À i vi ‰Œ}PŒ u Œ l vš}v ov]Z •lµ‰“š]v U } îìóX v }À u}

2 E L P L S R M H G L Q D þ Q L K N D Q W R Q D O Q L
J R G L Q X G U D V W L þ Q â R W R H J R U D] O L N L X M R X Q
P H W R G R O R J L M L L R U D] O L þ L W L P D P E
Y O D V W L W L K P R J X ü Q R V W L D O L L R N D
rezultatim D Q H] D Y L V Q R J S U D ü H Q M D Q M L K
stepen realizacije programom zacrtanih obaveza.

2 G N D Q W R Q D O Q L K V N X S ã W L Q D N R M H
] D J R G L Q X Q D M Q L å L R E L P ju S
Srednjobosanski kanton (svega 57 planiranih mjera), te
7 X] O D Q V N L S O D Q L U D Q L K - P e r e n a n s k i
(80 planiranih mjera). To su ujedno i (za sada) jedine
N D Q W R Q D O Q H V N X S ã W L Q H N R M L L P D M
X V Y R M L P J R G L ã Q M L P S U R J U D P L P D U

Iznad 100 su BPK (sa 118 planiranih mjera), ZDK (sa 126),
USK (sa 161), te KS N R M L L P D Q D M Y L ã H S O D
S U R J U D P X U D G D] D R G V Y L K N D Q

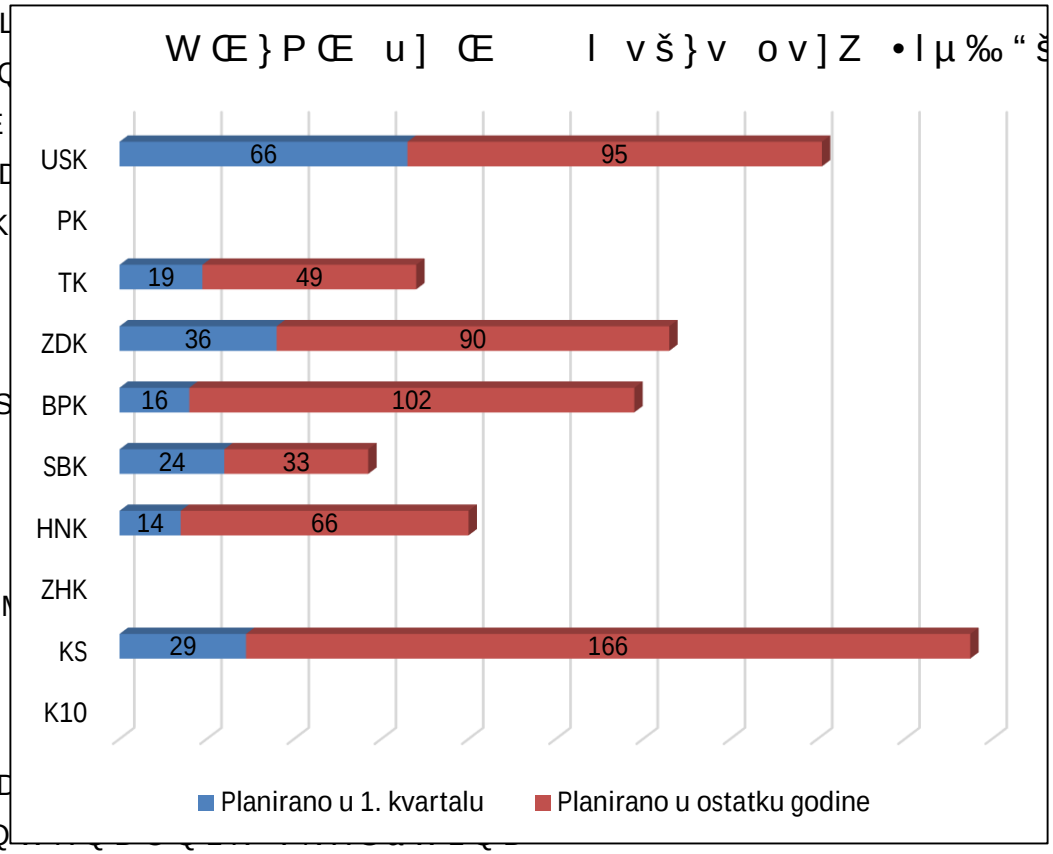

, S O D Q R Y L] D N Y D U W D O X R N Y L U X J R G L ã Q M L K S U R J U D P D ike s nisu imali veze ni sa periodom Q H X M H G
X V Y D M D Q M D Q D V D P R P S R þ H W N X L O L Q D N U D M X N Y D U W D O D Q L W L V D X N X S Q L P R E L P R P S O D
X V N O D ÿ H Q V D þ L Q M H Q L F R P G D V H U D G L R S O D Q X] D þ H W Y U W L Q X J R G L Q H D Q H J G M H G

Najmanji broj realizovanih planiranih mjera, u prvom kvartalu J R G L Q H L P D O D M H V N X S ã W L Q D Q D M Y L ã H a 6 % N X S ã W L Q D 8 6 . V plan planiranih). R

= D Q L P O M L Y R M H G D Vi poređenju neralizovanih mjera L] Ä S O D Q L U D ³ X R Y R P S H U L R G X prvi kvartal usvojile neke mjere programom planirane u drugim dijelovima J R G L Q H ã W R J R Y R U L R Q H D G H N Y D W Q

6 N X S ã W L Q D KS M H þ D N X V Y R M L O D Y L ã H usvajanje u drugim dijelovima godine, nego onih planiranih za realizaciju u prvom kvartalu. Usvojila je, naime, 11 od 29 mjera S O D Q L U D Q L K] D N Y D U W D O D X P M H X V Y D M D Q M H E L O R S U H G Y L ÿ H Q R] D S usvojila 16 mjera planiranih za realizaciju u 2, 3 i 4. kvartalu.

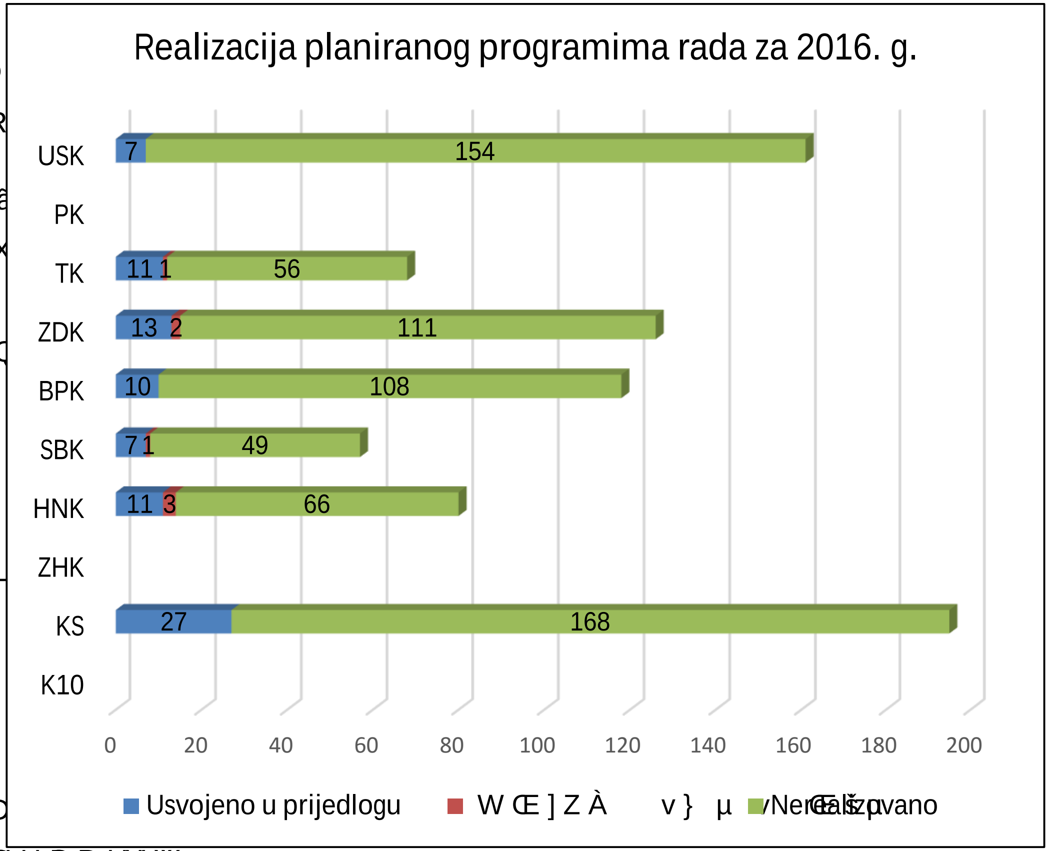

3 U R F H Q W X D O Q R J O H G D Q R V R E] L U R þ H W Y U W L Q D J R G L Q H V W H S H Q U H D J R G L ã Q M L P S U R J U D P R P U D ã H P N R U H ü L H D U L X S U R J U D P L W H N Ä Q D þ H W L ³ L G D E L U D G Q D Uperiodu, mora biti mnogo obuhvatniji S O D Q L U D Q L K R E D Y H] D X Q D U H G Q R

1 D M Y H ü L V W H S H Q U H D O L] D F L M H U D G D N D imaju HNK -18% i KS -16%. S N X S ã W L Q D S U R J U D P L U D G D X] 6 % 6 N X S ã W L Q D SBK ima svega 14% realizacije svog skromnog plana od svega 57 mjera, kolika je i realizacije 6 N X S ã W L Q þ H M L M H S U R J U D P R S R E L S X W D Y H ü L R G S U R J U D P D 6 N X S ã W L Q H 6 % .

6 N X S ã W L Q D = ' . L P D D Q D M Q L å L S U R F H Q W U H D O L] D F L M H svega 4% (7 realizovanih od 161 planirane mjere).

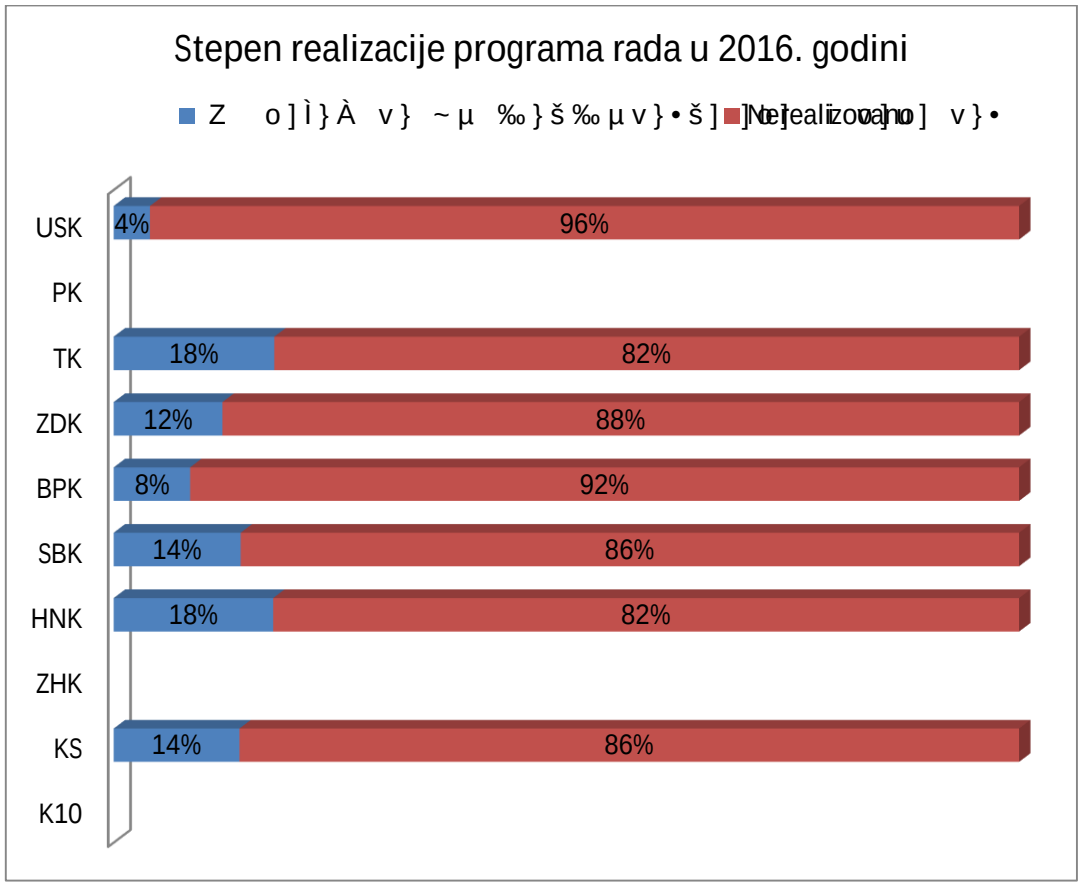
Stepen realizacije programa rada u 2016. godini
USK
PK
TK
ZDK
BPK
SBK
HNK
ZHK
KS
K10
4%
96%
18%
82%
12%
88%
8%
92%
14%
86%
18%
82%
14%
86%

Z >/• /: • <K E /• W Z K ' Z D Z < E d K E > E / , ^ < h W a d / E

Realizacija planiranih zakona, sumarno gledano, M R ã M H
od ukupne realizacije u prvom kvartalu.

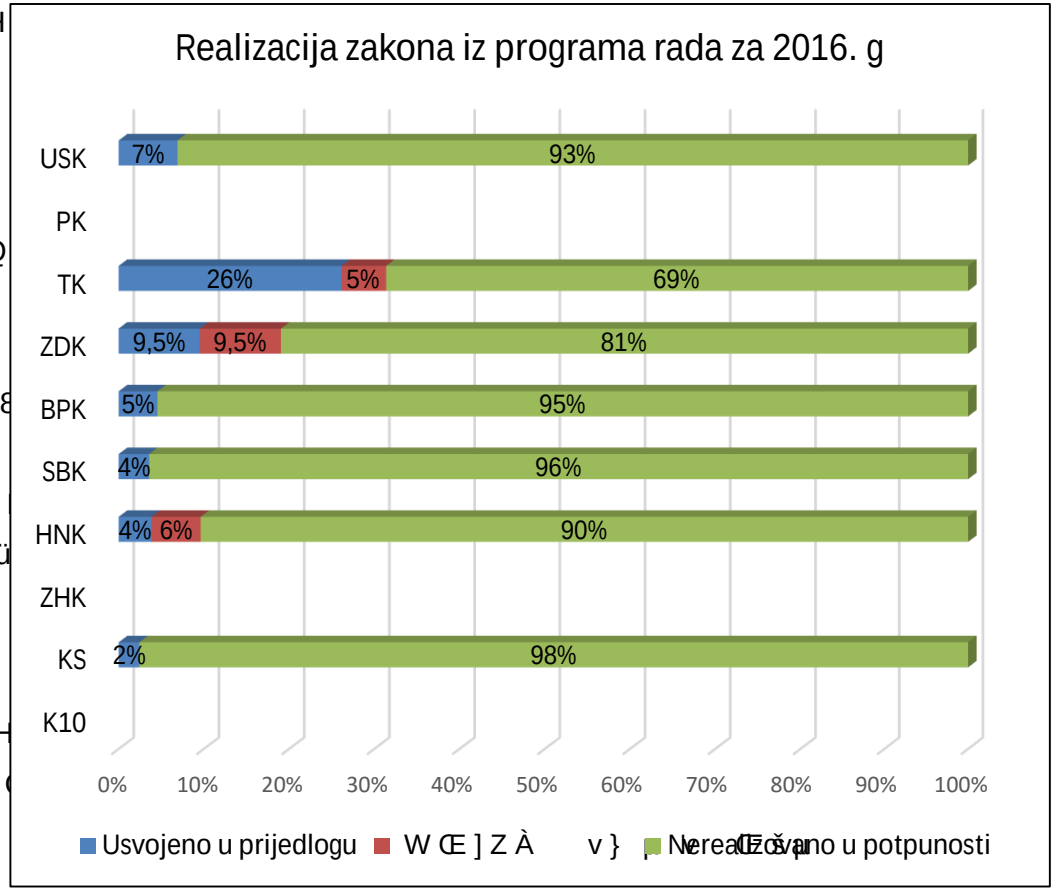

Samo TK ima iznad 10% u potpunosti realizovanih zakona iz
S U R J U D P D U D G D V N X S ã W L Q H] D uz 5%
Ä G M H O L P L þ Q R U H D O L] R Y D Q L K ³ R G Q
S R V O D W L K X G D O M Q M X S U R F H G X U X
6 N X S ã W L Q D 7 .
V Y H J D Q D V X S U R W 6 N X S ã W L Q H
6 N X S ã W L Q H + 1 . N R M D L P D Q D M Y H ü L
godini ± V N R U R S X W D Y L ã H R G 6 N X S ã W
L U H D O L] R Y D O D Q R P L Q D O Q R Q D M Y H ü
2016 ã W R M H L D N R V H U D G L R V Y H J D
prijedlogu bilo dovoljno da se istakne u ovom kontekstu.

1 D M O R ã L M L S U R F H Q D W U H D O L] D F L M H
. D Q W R Q D 6 D U D M H Y R þ L M D M H U H D
usvajanje u 2016, tek 2%. Naime, iako planira u ovoj godini
usvojiti 41 zakon, do kraja prvog kvartala usvojila je tek 1.

3 R S O D Q L U D Q L] D N R Q X N Y D U W D O X J R G L Q H X V Y R M L O H V X L V N X S ã W L Q H
V X V N X S ã W L Q H 8 6 . = ' . N R M D M H S U L H K D W L Q D L] D N R Q D X Q D F U W X L
, Q W H U H V D Q W Q R M H G D 6 N X S ã W L Q D . 6 Q L M H X V Y R M L O D Q L M H G D Q R G
planiran za realizaciju u 3. kvartalu (u 8. mjesecu).

Po 2 zakona usvojile
HNK (koja je prihvatila i 3 zakona u nacrtu).
je jedini usvojeni zakon

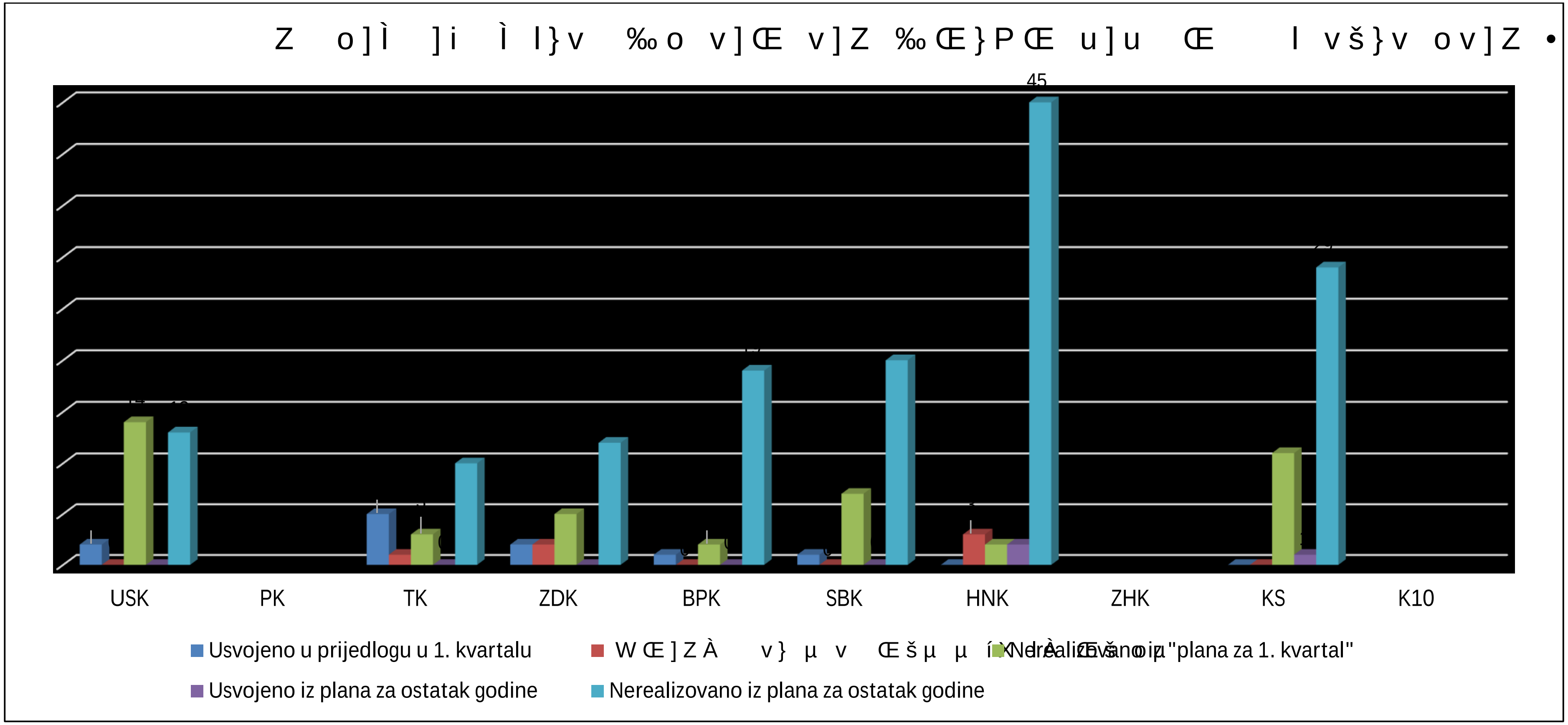

Grafikon 20

5 H] X O W D W L X N Y D U W D O X X N D] X M X Q D Y H O L N H] D R V W D W N H N R M H L Q H Y H Q D Q S R W U H E X G D V H intenzivira rad u nastavku. S druge strane, treba imati u vidu da je usvajanje zakona proces koji, na kantonalnom nivou, zavisi uglavnom od vlada, N R M H V X S U L U H ÿ L Y D þ Q D M Y H ü H J E U R M D] D N R Q D L R G Q M L K R Y H V S R V R E Q R V W L G D N U H L U D M X E U] R] D Y U ã D Y D M X V Y R M G L R S R V O D

A o produktivnosti pokazanoj u prvom k Y D U W D O X J R Y R U L S R G D W D N G D þ D N L N D G V H V D E H U X X V Y R M H Q L L S L Q H S O D Q L U D Q L] D N R Q L S U L K Y D ü H Q L X Q D F U W X L] D Q H P D U H U R N R Y L drugi, samo jedna W H L] D N

V N X S ã W L Q D dobije broj zakona koji je planirala da usvoji u 1. kvartalu. (pritom, ovdje govorimo samo o produktivnosti, a podrazumijeva se G D Q H X V Y D M D Q M H R G U H ÿ H Q L K S O D Q L U D Q L K] D N R Q D Q H P R å H E L W L Q D G R P M H ã W H Q R X V Y D

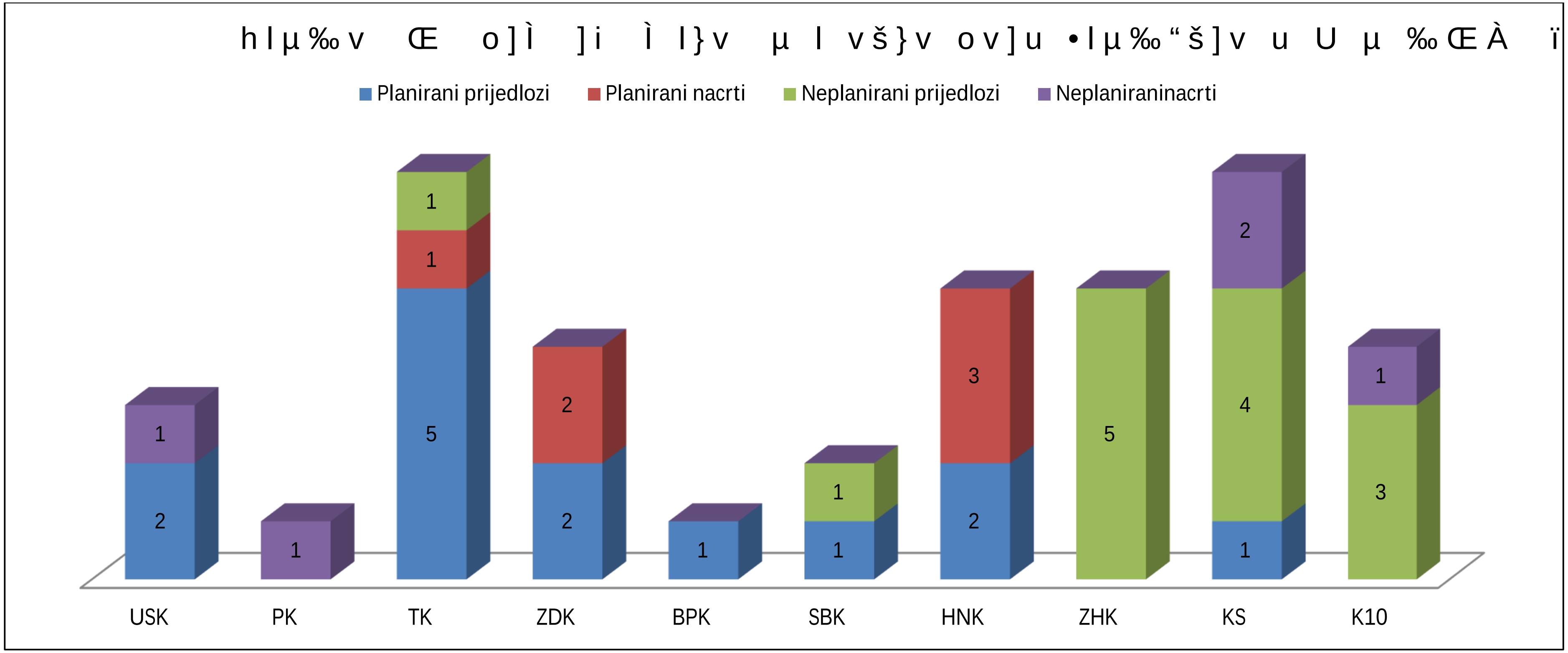

Grafikon 21

6 X P D U Q R J O H G D Q R N D Q W R Q D O Q H V N X S ã W L Q H V X X S U Y R P N Y D U W D O X kona (po 14) i J R G L Q H X V Y R M S U L K Y D W L O H W H N S O D Q L U D Q L Q D F U W] D N R Q D U L I ã H O Q H V N X S ã W L Q H imale u 1. kvartalu S R V P D W U D Q S U R J U D P U D G D W H M H O R J L þ Q R G D V X V Y L U D] P D W U D Q L] D N R Q L X W R P kvartalu imale u programu L P D E L V Y R J U D G D M H G L Q R M H 6 N X S ã W L Q D . 6 K L P D O D Q H S O D Q L U D Q R J] D N R Q D X V Y R M H Q R J neplaniranog zakona. Od 1 usvojenog planiranog zakona i S U L K Y D (od 41 u Programu rada 6 N X S ã W L Q D . 6 X V Y R M L O D M H M R ã Q H S O D Q L U D Q D] D N R Q D L M R ã S U L K Y D W L

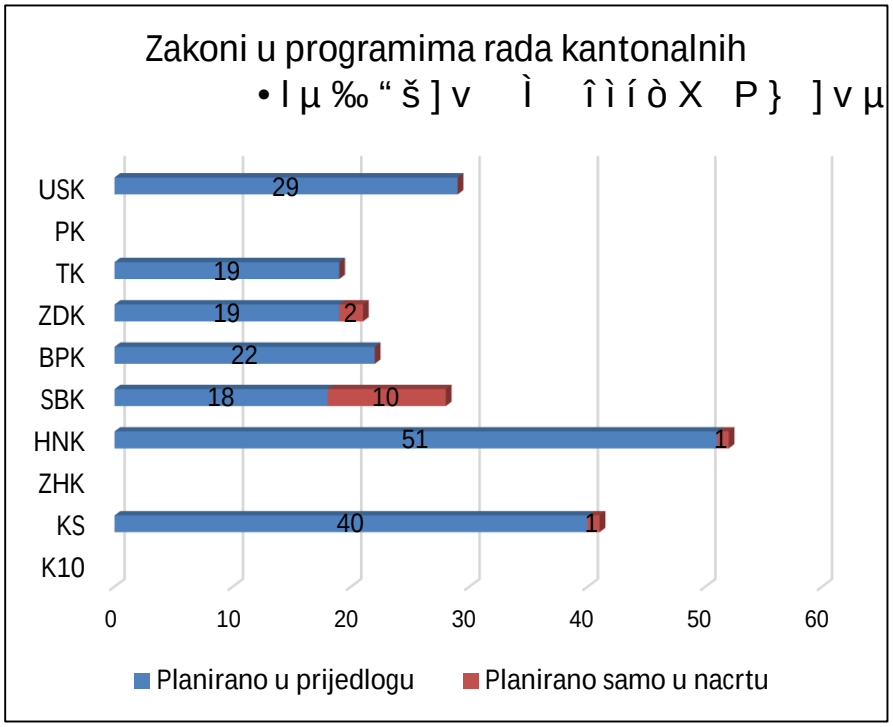

Grafikon 22

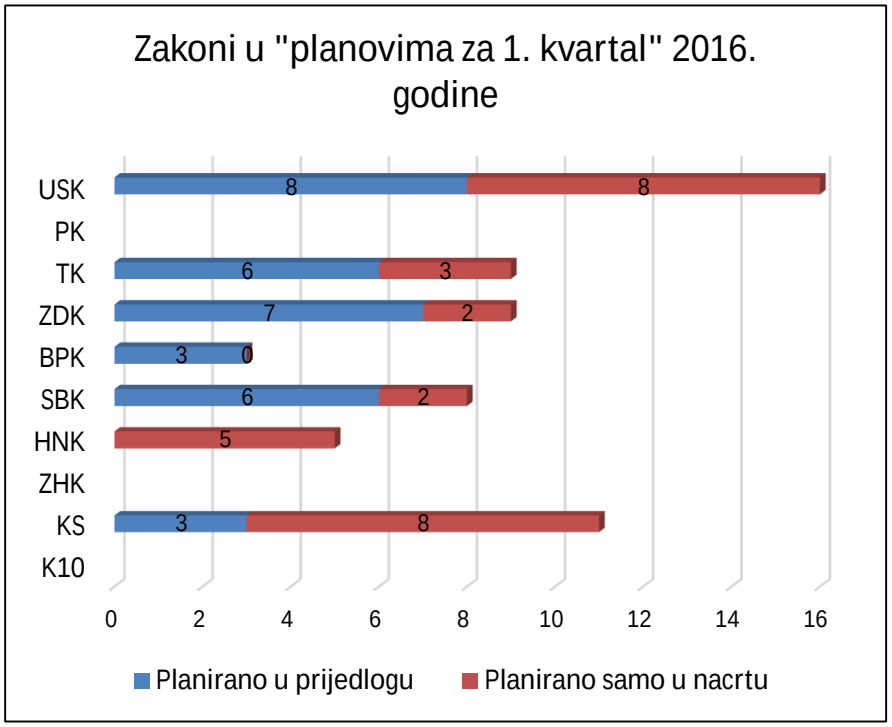

Grafikon 23

WKZ E: Z •h>d d K^Ud Ps U POSLJEDNJIH NEKOLIKO GODINA

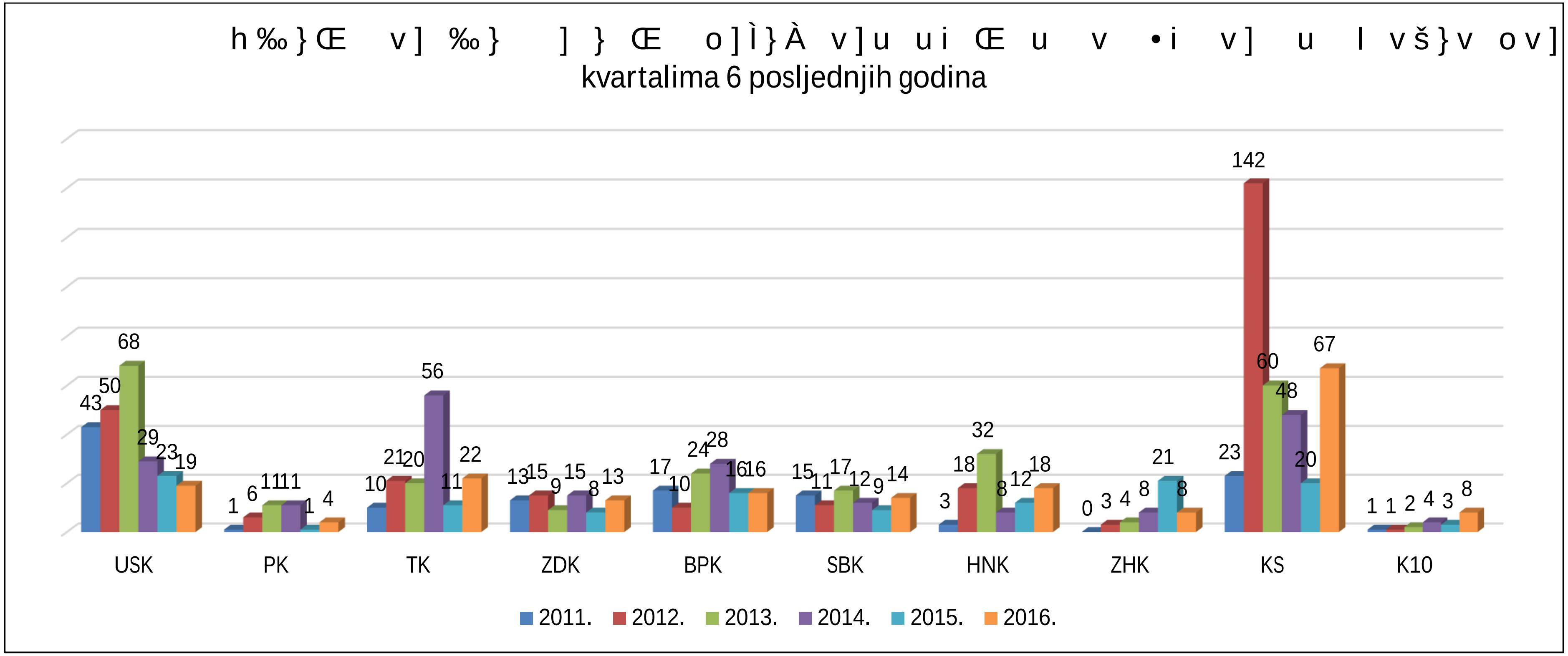

Grafikon 24

Uporedimo li rezultate ostvarene u prvom kvartalu 2016. godine, sa rezultatima u prvim kvartalima prethodnih 5 godina (dakle, u aktuelnom i SUHWKRGQRP PDQGDWX YLGMHüHPR GD MH QDMEROML UH]XOWDW RVWYDUHQ X RYRP NYDUWDOX X SUHWKRGQLP JRGLQDPD. Broj UHDOL]RYDQLK mjera u ovom kvartalu je u prvim kvartalima prethodnih 5 godina, QLMH SUHãDR PMHUH aktuelni rezultat od svega 8 razmotrenih mjera dvostruko bolji od toga.

6 GUXJH VWUDQH 6NXSãWLQD]RY.DQH UDOLþLWLK PMHUD X SUYRP NYDUWDOX J SRND]I
6 godina. 'RN VX VNXSãWLQH 3. 7. =+. L .6 X SUYLP NYDUWDOX UDOLþ]
ovale ispod 50% usvojenih zakona, najboljeg rezultata u posljednjih 6 godina.

Kad posmatramo brojeve usvojenih zakona, X SUYLP NYDUWDOLPD SRVOMHGQLK JRGLQD 6NXSãWLQD
GRVDG QDMORãLML UH]XOWDWRM 6NXSãWLQD 3.L]MH QXDOLXD VYRM GRVDG QDMORãLML

1DVXSURW WRPH VNXSãWLQH =+. L . RVWYDULOH VX VYRMH GRVDG QDMERO MH UH]XOWDW
mjerava mandata

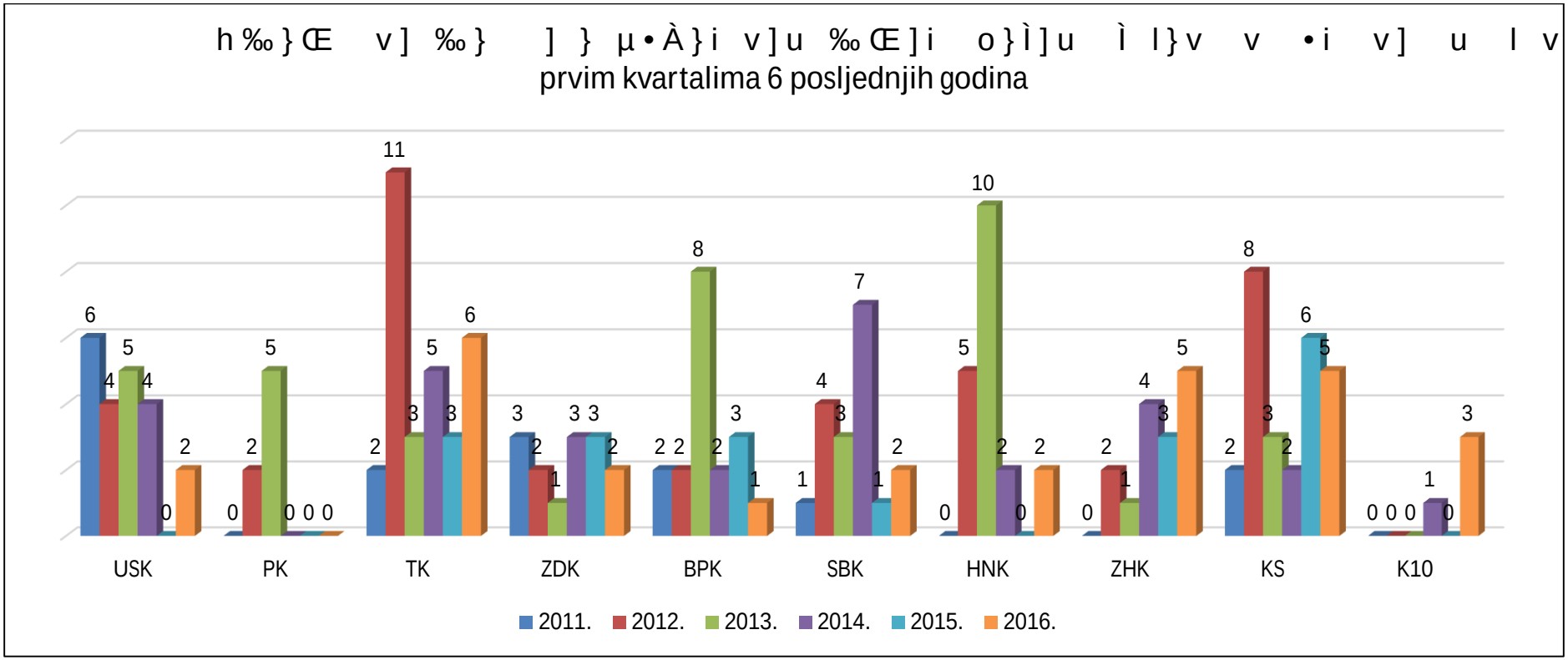

Grafikon 25

< Z a E : W K ^ > K s E / < U • < K E / h ^ d s

U posmatranRP SHULRGX]DELOMHåHQR MH NUãHQMH SRVORYQLND R UDGX NDQWRQDOQLK VNXSã
=+. L . WH NDãQMHQMHP X XVYDMDQMX RG VWUDQH VNXSãWLQD 86. ='. %3. 6% =+. L . WH NDãQMHQMHP %eze zaštrane +1. , .6
svojim poslovnikom, u ovom kontekstu.

S druge strane, QLMHGQD VNXSãWLQD QLMH X SUDYRP NYDUWDOX LVSRãWRYDOD REDYH]X UD]PDWUDQMD UHDOL

3RVORYQLFL R UDGX NDQWRQDOQLK VNXSãWLQD tanju obaveza dU RGUHGQDNRQMD QHNUãH SRVORYQLND, LMHP X SLWDQMD X S

8 ='. %3. =+. L . SUHNUãHQ MH =DNRQ R EXGåHWLPD X)HGHUDFLML %L+ QHXVYDMDQMHP L

6NXSãWLQD =+. NUãL XVWDYQX RGUHGEX R UDYnopravnosti konstitutivnih naroda, svojim pravom na veto i uvjetuju uvođenje u poNDURGD Q

6YH NDQWRQDOQH VNXSãWLQH SUHNUãLOH VX =DNRQ R UDYQRSUDYQRVWL konom propisan LPHQXMX
L QH SUHGX]LPDMXüL QLãWD GDVLH GWR VNUãHQMX]DNRQD SUHGORJLNRQHVX RGJRYDUDMXüL SURJUD
UDYQRSUDYQRVWL RGQRVQR UDYQRPMHUQH]DVWXSOMHQRVWL SRORYD ostavnih institucija MDQMX
vlasti. Trenutno sWDQMH MH SRUDåDYDMXüH

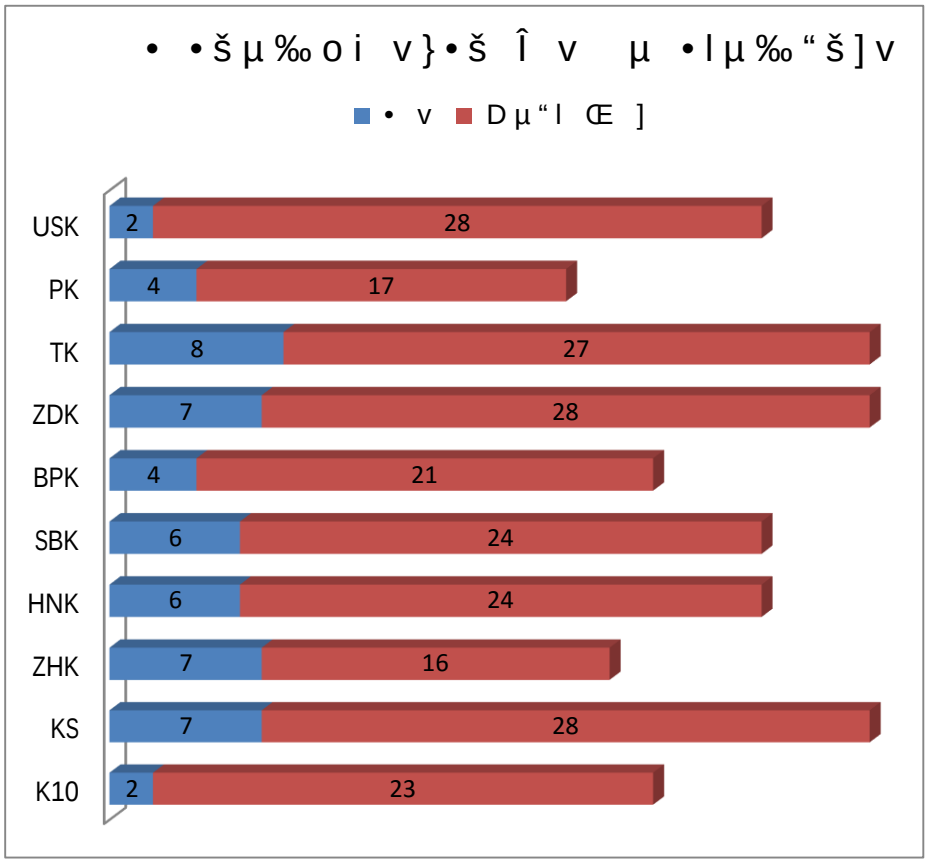

Grafikon 26

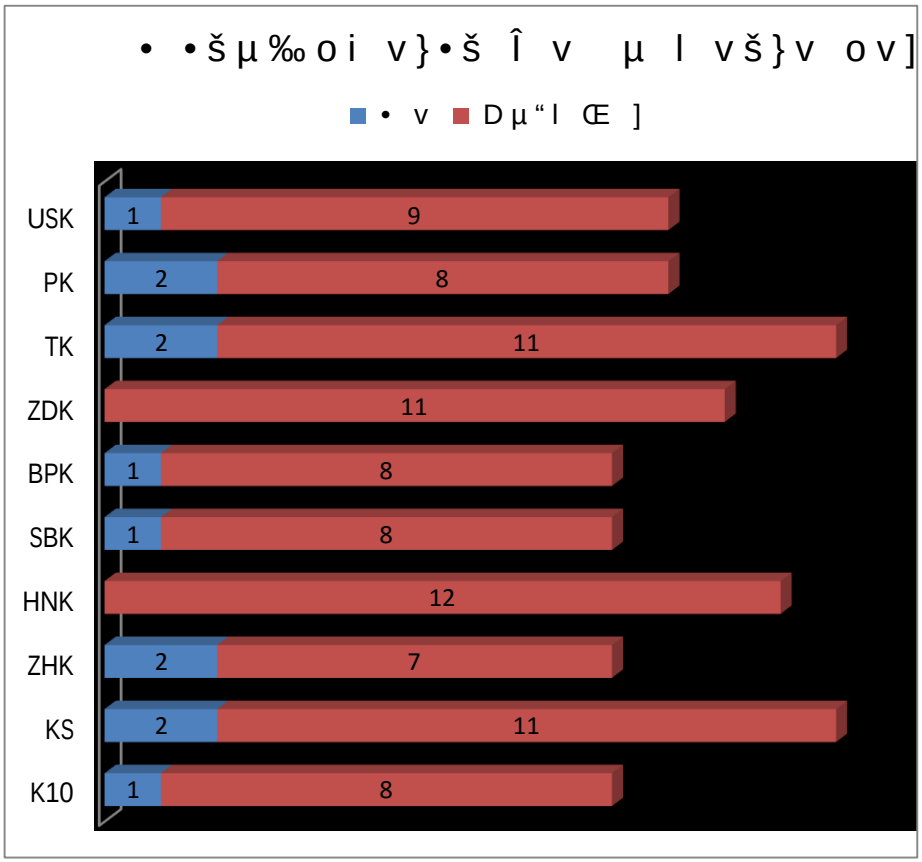

Grafikon 27

<s >/d d •/sKd 'Z E h < EdKE/D

5H]XOWDWL UDGD NDQWRQDOQLK LQVWLWXFLMD YODVWL X GLUHNWQRM VX YH]L VD NYDOLWHWRP ograd H R ÄþDVQLP L]X]HFLPD³ PRåHPR VOREHGQR NRQVWDWRYDWL GD MH WDM NYDOLWHW Q pojedinih kantona.

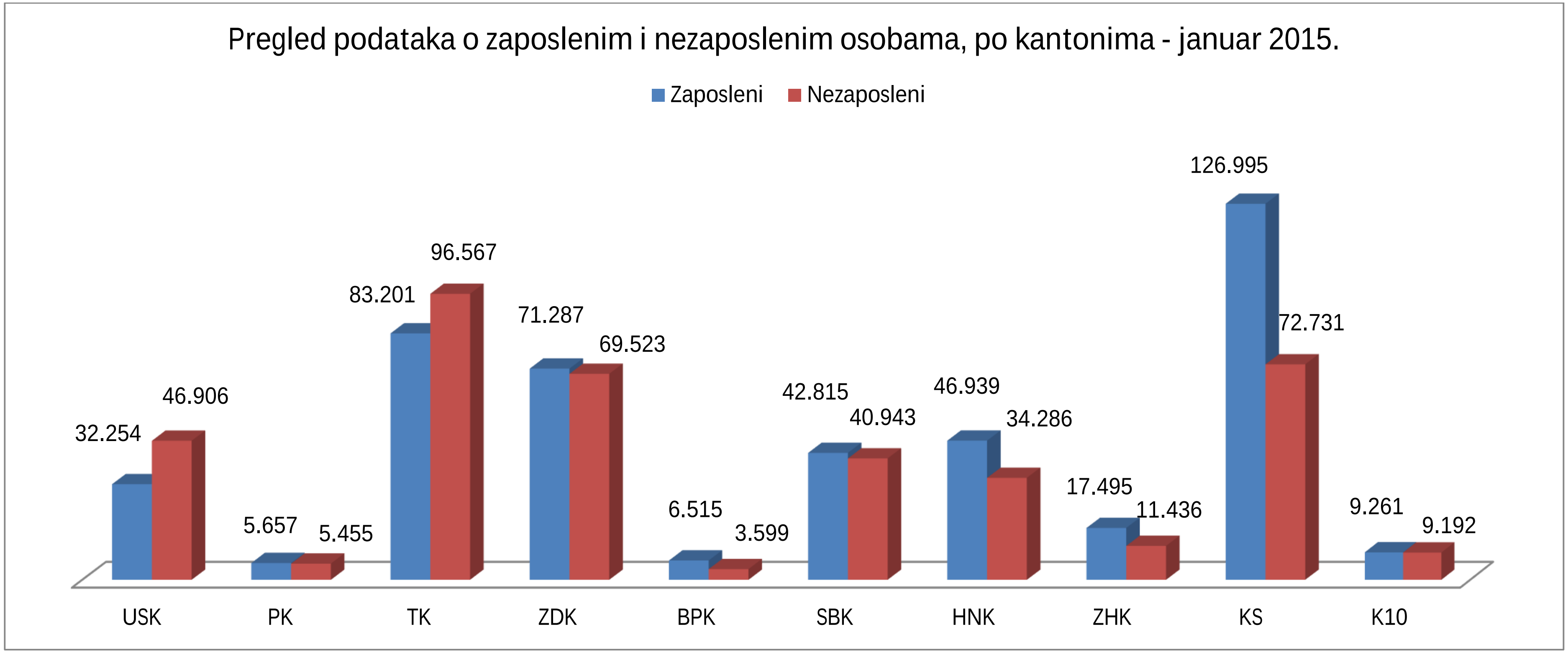

Grafikon 27

0DGD VYD PRü QDUDYQR QLMH X QMLKRYLP UXNDPD QHRMSRQDMHQ GD NDQWRQDOQH åLYRW X VY-RMLHG LQ NPR -HGQD RG RWYRUHQLK PRJXüQRVWL NRMD VWRML SUHG QMLPD]D uporan rad, je stvaranje uslova pogodnih za strane investicije X FLMX SULYODþHQMD NDSLWDOD RWYDUDQMD UDGQ

nezaposlenosti. Primjer Bosansko-podrinjskog kantona, u tom kontekstu, je indikativan, a rezultati ostvareni u ovom kantonu su prepoznati i van JUDQLLFD %L+ e, SDMHWR*RUDåG prethodne godine dobilo i ugledno priznanje, na Dunavskom biznis forumu u Novom Sadu,]D DQJDåPDQ X SULYODþHQMX LQYHVWLWRUD]DSRãOMDYDQMX L SURMHNWLPD PHÿXUHJLRQDOQH VDUDGQM

Iz uporednih podataka o broju zaposlenih i nezaposlenih po kantonima, vidimo da su u najboljoj situaciji, u ovom kontekstu, upravo BPK, te Kanton Sarajevo, u kojima na jednog nezaposlenog dolaze skoro dva zaposlena, a u najgoroj Unsko sanski kanton, u kome na svaka 2 zaposlena dolaze 3 nezaposlena, te Tuzlanski kanton, sa nominalno na MYHüLP EURMHP QH]DSRVOHQLK RG VYLK NDQWRQD NUHüH od 100.000 (i u kome je broj nezaposlenih za 15 YHüL RG EURMD]DSRVOHQLK)

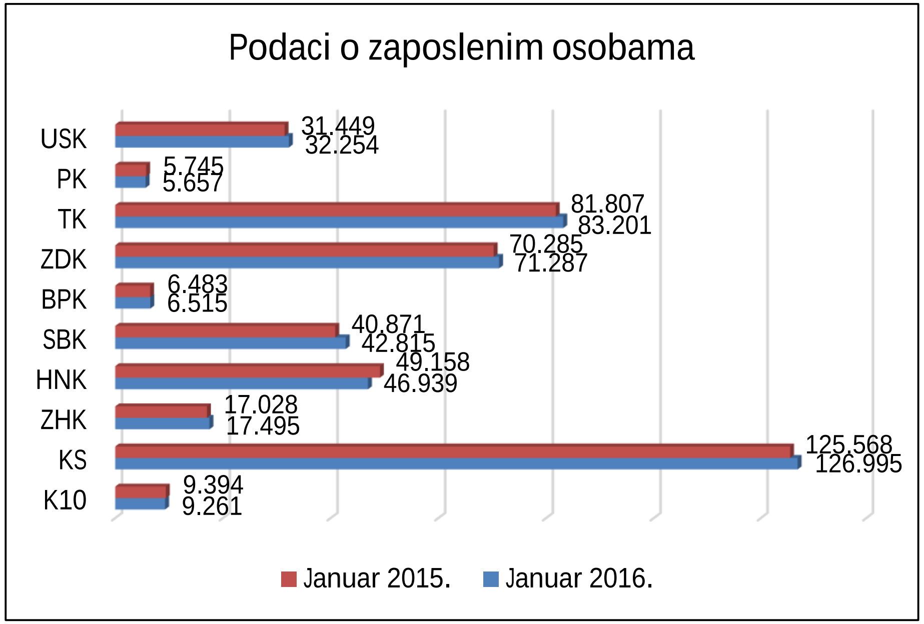

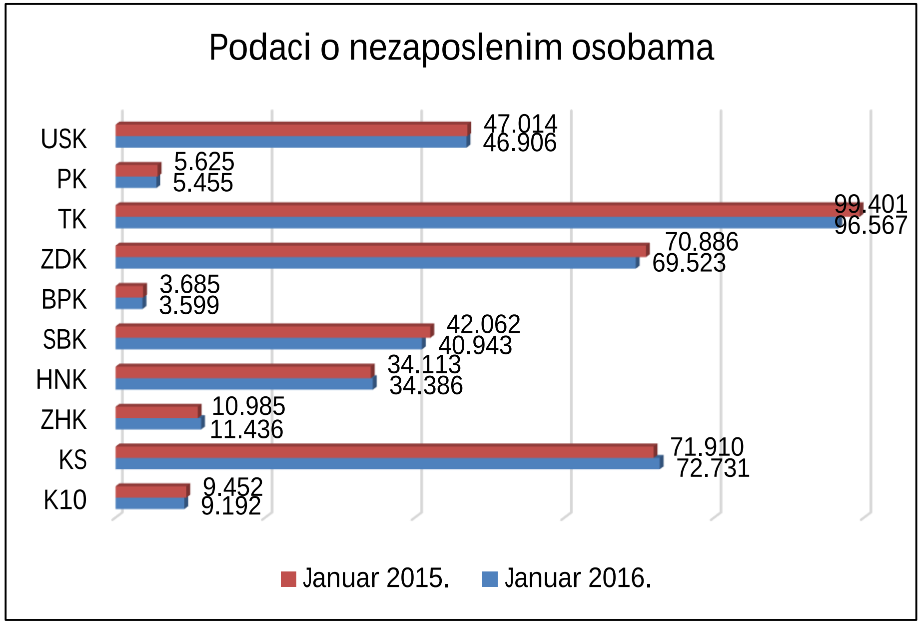

,QDþH SRGDFL =DYRGD]D VWDWLVWLNX JRYRUH GD MHGQR SRVOXMHGQM EURM]DSRVOHQLK NDQWRQD]DELOMHåLR EODJL UDVW D EURM QH]DSRVOHQLK EODJL SDG zaposlenih 3. +1. L MH GRãOR L GR EODJRJ UDVWD EURMD QH]DSRVOHQLK NDR L X =+

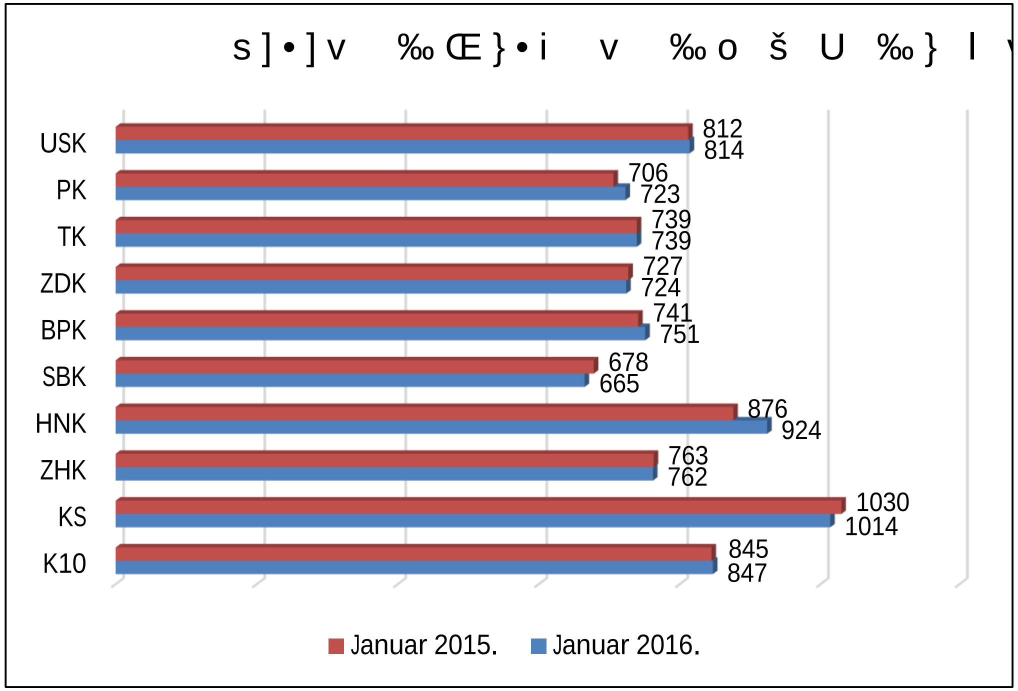

Grafikon 30

3URVMHþQD SODWD QD QLYRX)HGHUDFLMH R NDQWRQD WDNYX VLWXDFLMX ELOMHåLPR M SURVMHþQD SODWD X MDQXDUX ELOD .0 dana ranije.

8 NDQWRQD SURVMHþQD SODWD MH QH dana ±od svega 1KM, u ZHK ili 3 u ZDK, pa preko 13 KM, u SBK, GR X .6 ãWR MH smanjenje SURVMHþQH SODWH kantonima, u posljednjih godinu dana (sa 1030, na 1014 KM ±ãWR je, i dalje QDMYHüD SURVMHþQD SODWD RG VYLK kantona).

5 kantona ima YLãX SURVMHþQX SODWX QH JR USK i K10 svega 2 KM YLãX 3. .0 3. D +1. þDN .0 YLãXgo godinu dana ranije (SRYHüDQD 876 na 924 KM).

8 NRQWHNVWX VWYDUDQMD PRJXüQRVWL]D YLãH EURMD NRQFHQWULVD UHIRUPVNH SURFHVH 7H GRQRãHQMH PMHUD NRMH VLVWHPVNL PRJX GRYHVWL GR SREROMã

U tom kontekstu, indikativno je da samo 5 kantona ±TK, ZDK, BPK, USK i ZHK ±imaju usvojene strategije razvoja, za period do 2020. godine. 8 MRã MH GRQRãHQMH strategija u proceduri (U PK i KS su, krajem 2015, XWYUÿHQH Nacrt, ali ni u NXSãWLQH QLVX do kraja prvog kvartala 2016. a u SBK i Kantonu 10 su, tokom prvog kvartala 2016, SULKYDüHQH XSãWLQD nacrti poslate u daljnju proceduru), a u HNK strategija razvoja nije se pojavila, ni u kom obliku, na sjednicama nijedne institucije, do kraja 1. kvartala 2016.

INDIVIDUALNA AKTIVNOST POSLANIKA < E d K E > E / , ^ < h W a d / E

8 V Y D N R M N D Q W R Q D O Q R M V N X S ã W L Q L L P D S R V O D Q L N D N R M L L S R U H G Y U R L P H Q D nisu bili na svim J E U R M D R G U å D Q L P V M H G Q L F D P D V Y R M H V N X S ã W L Q H â W R X Q H N L P V O X þ D M H Y L Vše i zabrani.] Q D þ L G D þ L W D Y D

1 D M Y H ü L E U R M S R V O D Q L N D N R M L V X R G V X V W Y R Y D O L ± 9, te u ZDK ± 9, S a najmanje u PK ± 1 Q L F D V N X S ã

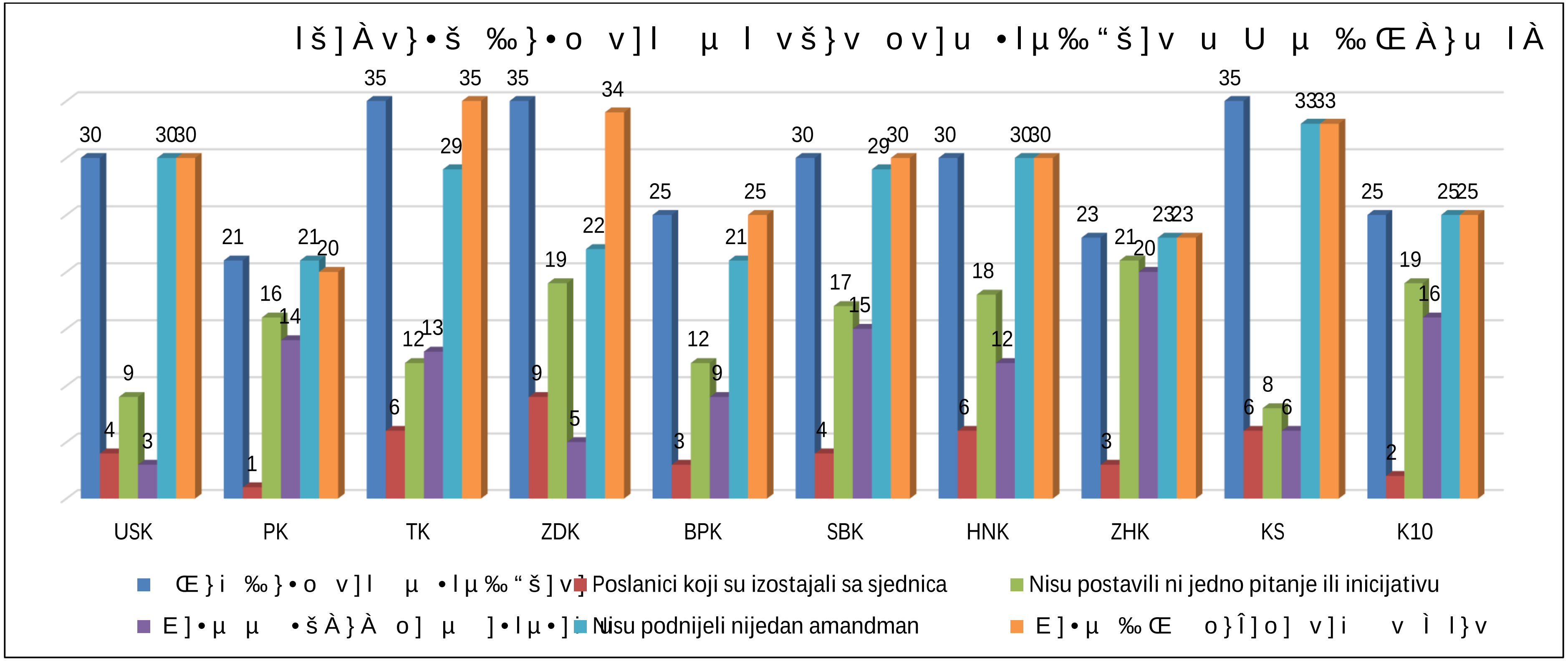

Grafikon 31

8 V Y D N R M R G N D Q W R Q D O Q L K V N X S ã W L Q D mjesecima 2016. godine, P L Q L P D O Q R S R V O D Q L þ nisu postavili ni jedno pitanje ili inicijativu - S U R F H Q W X D O Q R L K 91% ili 21 od 23), a u PK i K10 (76% ili 16 od 21 i 19 od 25), a najmanje u KS (23% ili 8 od 35). A

ANALIZA RAD

h < K E d < ^ d h K E K h a • E d U h î D d N X J E ' O S T V A R E N O Z E : E K W K K > : a D E N O S U N A PRETHODNI PERIOD.

potpunog poštovanja Zakona o budžetima FBiH, od strane svih kantonalnih institucija.

d Z E ^ W Z E d E K h ^ s d / : : K a E / : E J N O V K N I V O U.

Sve značajne dokumente i odluke treba donositi na transparentan način, uz javnu raspravu i uvažavanje mišljenja javno Povećati obim i učestalost ažuriranja informacija na zvaničnim web stranicama institucija. Uvesti sistem elektronske evidencije prisutnosti i glasanja poslanika i time rad poslanika učiniti

^ < h W a d / E U E < D / E a : U E > / < h s W Z s / > h U < Z a W Z K W / ^ < K : / Z ' h > / a h E : / , K s K s • X

Nepoštovanje dokumenata koje regulišu rad institucija, a pogotovo zakona ili ustava, potpuno je neprihvatljivo, pogotovo kada se dešava od strane institucija ijama vlasti bi jedan od imperativa u njihovom radu morala biti odluka da se kršenja ustava, zakona i podzakonskih akata prestanu tolerisati, da se prestanu dešavati, a kad se dese, da se najstrože sankcionišu.

REZULTATI RADA KANTONALNIH INSTITUCIJA VLASTI h / Z < d E K : ^ h s • / ^ < s > / d d K D • / s K d ' Z E h E : / , K s / D < E d K E / I

Potrebno je fokusirati rad institucija vlasti na ključne probleme građana, na reformske procese i euroatlanski put. U tom kontekstu, povećanje broja zaposlenih, , stvaranje boljeg zakonodavnog okvira za privlačenje stranih investicija i stimulisanje ekonomskog razvoja, ključni su prioriteti.

Zakazati tematske sjednice, o ključnim problemima kantona, odnosno njihovih građana.

ključnih strateških dokumenata – strategije razvoja kantona, strategije zapošljavanja, strategije borbe protiv korupcije,

DODATAK 1 t SUMARNI PREGLED VRIJEDNOSTI INDIKATORA PO KANTONIMA

^ l µ ‰ “ šajntond	Intenzitet rada	Produktivnost	Efikasnost	Pravovremeno planiranje	Realizacija Programa	Real. zakona iz Programa	^] • š u • l Œ i “ v i	Nove sistemske mjere	^ š Œ š “ l] } l µ u v	Finansijska disciplina	: À v ‰ } š Œ } “ v i	Transparentnost	W } “ š } À v i ‰ Œ }	W Œ] À] o P] i ‰ }	Individualna aktivnost	.	Pozitivne vrijednosti
USK	+	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	-	-	+		5 od 15
PK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-		2 od 15
TK	+	-	-	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	-	+		8 od 15
ZDK	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	-	+	-		3 od 15
BPK	+	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	+	-	-	+		5 od 15
SBK	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-		1 od 15
HNK	+	-	-	-	+	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-		4 od 15
ZHK	+	-	-	-	-	-	+	+	-	-	-	+	-	-	-		4 od 15
KS	+	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+	+	-	-	+		9 od 15
K10	-	-	+	-	-	-	-	-	-								

DODATAK 2 t IZDVOJENO, PO KANTONIMA

USK

Inicijativa Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoline za donošenje Deklaracije o protivljenju aktivnostima izgradnje odlagališa radioaktivnog otpada u općini Dvor, Republika Hrvatska i Prijedlog Deklaracije o protivljenju aktivnostima izgradnje odlagališta radioaktivnog otpada u općini Dvor, Republika Hrvatska, je jedan od najvažnijih akata koji je usvojen u 2016. godini, a značaj ovog akta daleko nadilazi nivo Kantona. USK apeluje, da se ne dozvoli uništavanje biljnog i životinjskog svijeta u pojasu Une, a koji bi ovim odlagalištem mogao biti ugrožen.

USK od 2012. godine radi na realizaciji Prostornog plana USK za period 2012-2032. godina i ovaj izuzetno značajan, strateški plan Kantona još uvijek nije realizovan od strane nadležnih, što svakako utiče na opšti ambijent u razvoju USK.

Trend zaduživanja se nastavio i u 2016. godini, donošenjem, u februaru, Odluke o zaduženju Unsko-sanskog kantona i zaključivanju Podugovora sa Federacijom Bosne i Hercegovine. Finansijski problemi se ne rješavaju, a obaveze kontinuriano dolaze na naplatu. USK je bila početkom godine, opet na ivici ozbiljnih štrajkova i protesta, ali je Vlada još jednom uspjela iznaći rješenja u pregovorima sa sindikatima policije, zdravstva i obrazovanja.

PK

Vlada Posavskog kantona smatra jednim od prioritetnih zadaća uključivanje u rad na projektima koji bi doveli do predpristupnih fondova EU, zbog čega je svojevremeno i utemeljen Ured za ekonomski razvoj, koji bi trebao postati središte izrade takve vrste projekata. Ured i kantonalno Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, realizirali su važan projekt prekogranične suradnje (BiH, Hrvatska, Srbija), koji je, početkom 2016. predstavljen na konferenciji Generalnog direktorata za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu, u Briselu, među 25 projekata, koje je Evropska komisija odobrila za finansiranje, u okviru konkursa u oblasti prevencije i spremnosti za reagovanje u vanrednim situacijama. Radi se o projektu „Smanjenje katastrofa, standardizovana analiza opasnosti i procjena rizika“ (eng. "Disaster Reduction, Standardized Hazard Analysis and Risk Evaluation - DR SHARE“) koji je nastao kao rezultat saradnje više institucija iz Srbije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine i čiji je cilj unapređenje upravljanja rizicima u cilju smanjenja posljedica, intenziteta i učestalosti prirodnih katastrofa i velikih nepogoda, kao i zaštita stanovništva, životne sredine i imovine kroz razmjenu primjera dobre prakse, usklađivanje metodologija u tri države i kreiranje

novih informatičkih rešenja koja mogu pomoći u upravljanju rizicima u pograničnom regionu između Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine. Predviđeno trajanje projekta je 18 meseci, dok ukupna vrijednost projekta iznosi 281.222 eura.

Vlada Posavskog kantona donijela je Odluku o oslobađanju plaćanja dijela godišnje zakupnine državnog poljoprivrednog zemljišta za 2015. godini. Tom odlukom oslobađaju se plaćanja 50% godišnje zakupnine za 2015. godinu svi zakupoprimatelji državnog poljoprivrednog zemljišta sa područja Posavskog kantona koji su u 2015. godine pogođeni prirodnom nesrećom - sušom.

Ni u prvom kvartalu 2016. godine, kao ni u prethodnoj 2015, u kojoj je to bilo planirano Programom rada, nisu realizovane Ustavne promjene, i usaglašavanje Ustava PK sa Ustavom FBiH, u kontekstu ravnopravnosti konstitutivnih naroda.

TK

Stvaraju se preduslovi za vođenje zrele i ozbiljne demokratske rasprave o izmjenama Zakona o pripadnosti javnih prihoda. Analitički dokument Informacija o raspodjeli javnih prihoda od indirektnih poreza po kantonima u Federaciji BiH u skladu sa postojećim kriterijima i ponderima, uz projekcije raspodjele po izuzeću pondera, u Skupštini Tuzlanskog kantona je podržan jednoglasno. Do analitičkog dokumenta o nepravednoj raspodjeli prihoda od indirektnih poreza u FBiH, vlada je došla polazeći od analiza ekspertne Vlade i Tuzlanske inicijative pokrenute od strane grupe predstavnika akademske zajednice Univerziteta u Tuzli. Usvajanjem ovog dokumenta Vlada i Skupština su dale značajan doprinos u stvaranju preduslova za vođenju zrele i ozbiljne demokratske rasprave koja bi se trebala voditi tokom iniciranih izmjena Zakona o pripadnosti javnih prihoda. Očekivanja Vlade Tuzlanskog kantona je da bi izmjene Zakona mogla dovesti povećanje prihoda TK za oko 50 miliona KM, čime bi se u budućnosti kanton značajno finansijski stabilizovao kao i njegova privreda i pozicija socijalno ugroženih građana.

Nakon početnih pozitivnih koraka stanje u preduzećima koja posluju u teškoćama se nije promijenilo, jer konačnog rješenja za preduzeća TTU, Gredelj, Konjuh, Livnica, još uvijek nema. Stanje u privredi je dodatno usložnjeno zbog pokretanja procesa rješavanja dugogodišnjeg problema o neispunjavanju ugovora o osnivanju GIKIL-a. Pored spornih pitanja investicionih ulaganja, i korištenja zalaganja imovine radi dobijanja kredita kod poslovnih banaka, najnoviji problem oko osporavanja udjela u vlasništvu i upravljanju nagovještava dugotrajnu pravnu borbu Vlade i uprave KHK.

Skupština je u 2016. godini pokazala da nije spremna ispraviti grešku koju je napravila prilikom usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom TK, kada je bez prava na obaveznu zdravstvenu zaštitu ostalo 46 djece starosne dobi od 6-15. godina, koja nisu osigurana ni po kom drugom osnovu. Neusvajanjem Inicijative za izmjenu zakona, Skupština je pokazala nedostatak političke volje i socijalne osjetljivosti.

ZDK

Skupština ZDK je 23.02.2016. godine donijela Zakon o izmjenama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom. Izmjene se prije svega odnose na zaštitu majke i materinstva na području ZDK, a sve kako bi se popravio položaj žene-majke u radnom odnosu, koja rodi blizance, treće i svako slijedeće dijete. Predložene izmjene omogućavaju da, ukoliko žena-majka koristi pravo da radi polovinu punog radnog vremena u skladu sa propisima o radu, ima pravo na naknadu plaće za polovinu do punog radnog vremena koju joj isplaćuje poslodavac u iznosu od 50 % plaće, koju bi ostvarila da radi puno radno vrijeme. Takođe, predviđa se da ovo pravo žene-majke traje do navršene dvije godine života djeteta, počevši od prvoga dana korištenja prava. Predviđa se i izmjena, tako da se procenat naknade plaće roditeljima koji imaju djecu sa težim smetnjama u razvoju povećava sa 20% na 50% od plaće koju bi ostvario za rad sa punim radnim vremenom.

BPK

Skupština i Vlada BPK su, tokom prvog kvartala 2016, usvojile neke mjere značajne za poboljšanje kvaliteta života u Kantonu. Skupština je potvrdila Odluku o utvrđivanju prava na zdravstveno osiguranje lica koja nisu osigurana po drugom osnovu u BPK za 2016. godinu. Također, usvojena je i Strategija razvoja BPK za period 2016-2010. kojom su glavnim ciljevima u narednom petogodišnjem periodu proglašeni: unaprjeđenje privrednog okruženja, stvaranje uslova za kvalitetnije življenje, razvoj komunalne infrastrukture i upravljanje okolišem, te efikasnija javna uprava.

Problemi u funkcionisanju vlasti, koji su bili prisutni tokom čitave 2015. godine, nastavljaju se i dalje. Vlast se bavi sama sobom i na to troši značajnu energiju i vrijeme. Građani su, pritom, naprosto, žrtve uskostranačkih i pojedinačnih interesa i sukoba unutar Vlade i Skupštine.

SBK

Usvojen je Program i kriteriji utroška sredstava za provođenje mjera zaštite, korištenja i uređenja poljoprivrednog zemljišta i za inanduciona područja u 2016. godini.

U prvom kvartalu 2016. nije napravljen Plan rješavanja statusa privrednih subjekata sa većinskim državnim kapitalom na području SBK, a koji već duže vremena iskazuju gubitak u poslovanju (nastavljanjem ubrzanog procesa privatizacije preostalog dijela državnog kapitala ili otvaranjem stečajnih postupaka). A što je bila obaveza iz Akcionog plana za realizaciju Reformske agende. A sadržano i u Programu rada Agencije za privatizaciju za 2016. godinu.

Iako je, još u oktobru prošle godine, usvojen Akcioni plan za realizaciju Reformske agende za period 2015.-2018. nivo njegove realizacije, zabilježen u 1. kvartalu 2016, je veoma nizak (svega 3 aktivnosti).

HNK

Vlada je, u skladu sa svojim programom rada za 2016. godinu i Akcionim planom HNK u vezi s Reformskom agendom BiH, napravila analizu preduzetnih aktivnosti ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave. Ministri su istakli kako je značajan broj prednacrta i nacrta zakona izrađen, te će uskoro biti na dnevnom redu sjednica Vlade. U vezi s tim, zaključeno je da će Vlada redovno kvartalno analizirati provođenje planova s ciljem značajnijeg poboljšanja normativno-pravne uređenosti Kantona.

Vlada HNK je, s ciljem rješavanja problema izvršnih sudskih rješenja, koje značajno opterećuju Budžet Kantona, usvojila Informaciju Kantonalnog javnog pravobraniteljstva, u vezi s izvansudskim nagodbama. Također, utvrdila je tekst javnog poziva pravnim i fizičkim osobama koje imaju novčana potraživanja iz Budžeta HNK, kao i potrebne obrasce koji prethode zaključenju ugovora o izvansudskoj nagodbi.

ZHK

Skupština Zapadno-hercegovačkog kantona ni do isteka 2015. godine nije imenovala dopredjedavajućeg Skupštine iz reda srpskog naroda, čime nastavlja da povrjeđuje ustavni princip ravnopravnost konstitutivnih naroda.

KS

Prvi kvartal 2016. godine otpočeo je sa produžetkom moratorija na zapošljavanje u institucijama Kantona Sarajevo, čime se i dalje pokušava sprovesti racionalizacija troškova i bespotrebna gomilanja „državne administracije“. Vlada i Skupština KS su usvojile i Zakon o plaćama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija Kantona Sarajevo, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač Kanton Sarajevo, kojim će se primanja rukovodioca u ovim institucijama ograničiti i to najviše do tri prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH za direktore, zamjenike direktora i izvršne direktore, najviše do 50 posto jedne prosječne neto plaće za predsjednike skupština, upravnih, nadzornih odbora i drugih organa, te najviše do 40 posto jedne prosječne neto plaće za članove tih odbora.

Zastupnik Naše stranke u Skupštini Kantona Sarajevo Predrag Kojović uputio je u proceduru Nacrt zakona o prijavljivanju, porijeklu i kontroli imovine izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u Kantonu Sarajevo.

Suprotno od potreba i očekivanja zajednice, poslanici u aktuelnom mandatu nisu ništa uradili u prva tri mjeseca 2016. godine na usvajanju mjera koje bi značajnije uticale na poboljšanje kvalitete života građana.

K10

Na Vladi Kantona 10 utvrđena je Strategija za borbu protiv korupcije u K10 za razdoblje 2016-2019. godina. Usvojen je nacrt Strategije razvoja Kantona 10, za period 2016–2020. godina.

Usvajanjem Odluke o proglašenju djelatnosti odgoja i obrazovanja djece i omladine s poteškoćama u razvoju od posebnog značenja za Kanton 10, Vlada K10 je pokazala povećanu socijalnu osjetljivost.

Na inicijativu CCI usvojena je Uredba o metodologiji izrade programa rada i izvještaja o realizaciji ali ista je odmah prekršena jer program rada Vlade nije usvojen prema utvrđenim rokovima.

CCI
CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

SS